

DZIŚ W NUMERZE:
Pierwsza w Europie... str. 3
Nazywają go ambasadorem... str. 4
Jemioła str. 5
Udany weekend... str. 8
**WTOREK
2 MAJA 2006
NR 52
ROCZNIK LXI
CENA 6 Kč**
**tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz**

Największa grupa taneczna z Błędowic – były Zespół Regionalny „Błędowice” podczas sobotniej premiery w Domu Kultury im. P. Bezruca w Hawierzowie.

WIDOWISKO BYŁO WSPANIAŁYM POKAZEM ARTYSTYCZNYM I EDUKACYJNYM

»Sto lat« dla Błędowic

HAWIERZÓW (wak) – Widok dużej, wypełnionej po brzegi publicznością sali, żywo reagującej na to, co dzieje się na estradzie, był czymś niezwykłym i przeszedł najsmielsze oczekiwania samych organizatorów. Tak było właśnie podczas premierowego

programu pełnospektaklowego, który odbył się w ub. sobotę w Domu Kultury P. Bezruca, a w którym zaprezentowała się ponad setka wykonawców – członkowie byłego Zespołu Regionalnego „Błędowice”, dziecięcy i młodzieżowy zespół folklorystyczny „Mali Błędowianie” i „Błędowianie” oraz kapela „Kamraci”.

Impreza przygotowana w formie widowiska, łącząca taniec, śpiew i recytację, miała iście wiosenny charakter, stąd też jej nazwa „Idmy tu do Was z wiosenną pieśniczką”. W trzech blokach programowych nazwanych „Po śmierdźcu”, „Przy Łucynie” i „Stawiani Moja” wykonawcy zaprezentowali niepowtarzalny dołański folklor, zaoferowali wspólną zabawę i

obrzędową wiedzę, jakiej nie uda się zdobyć w żaden inny sposób. Wabili widzów świeżością, porywającym temperamentem, radością, spontanicznością, perfekcją wykonania poszczególnych tańców i pieśni oraz atrakcyjną choreografią.

Autorami choreografii byli długoletni i doświadczeni tancerze, **Dagmar Owczarzy**, która szlify taneczna-choreografa zdobywała w „Olzie” pod okiem **Janiny Ferdeckiej** oraz **Marcin Pisula**, który z kolei stał artystyczny przechodził w zespołach ukształtowanych przez **Adama Pałowskiego** w „Górniku” i „Błędowicach”. Zarówno Ferdecka, jak i Pałowski zresztą byli świadkami tego niewątpliwego wydarzenia artystycznego. Nie ukrywali wzruszenia i podziwu nad nowymi, nieszampowymi pomysłami, wariacjami krokowymi, figurami oraz... pięknymi strojami wykonawców. Na wysoki poziom występów miała też wpływ wspaniała kapela „Kamraci”, której muzycy stanowią integralną część „Błędowian”. Brawa na sali wywołało także pojawienie się na scenie 2-letniej **Magdaleny Wierzoń**, która tworzy najmłodszy narybek zespołu.

Ciąg dalszy na str. 3

Wpogoda

WTOREK – Zachmurzenie umiarkowane, możliwy przelotny deszcz. Temperatura w dzień 14 – 18 st. C, (w tys. m ok. 10 st. C), nocą 7 – 3 st. C. Wiatr pld.-wsch. 1 – 4 m na sek.

ŚRODA – Zachmurzenie małe, wzrastające do umiarkowanego. Możliwe burze i przelotny deszcz. Temperatura w dzień 18 – 22 st. C, nocą 9 – 5 st. C.

Wytanie do:

WYŻENA TOŠENOVSKIEGO,
hetmana województwa
morawsko-śląskiego:

Agencje światowe donoszą o aferze korupcyjnej w południowokoreańskiej fabryce aut „Hyundai”, w którą jest zamieszany jej szef, Czong Mong-ku. Padają sugestie o zatrzymaniu światowej ekspansji tej firmy. Czy to może zapoczątkować inwestycje w Noszowicach?

Dotychczas nie napłynęły do nas nowe informacje z Korei, by Hyundai Motor Company wstrzymała inwestycje w Noszowicach. Dlatego uważamy wszelkie rozważania na ten temat za czcze spekulacje. Informacja, która mamy, mówi, że przygotowania do realizacji inwestycji są w toku. Z naszego punktu widzenia sytuacja się nie zmienia. Uważam jednak, że jest całkiem prawdopodobne, że nie dojdzie do planowanej inauguracji budowy w połowie maja. Z drugiej strony zapewniam, że czeski rząd wykaże maksymalną aktywność i mam nadzieję, że przystąpi do budowy infrastruktury. Władze wojewódzkie spełnią wszystkie swoje obowiązki. W noszowicką strefę zainwestowana już prawie 600 mln koron, jednak żadna korona nie była zainwestowana „pod” Hyundaiem, tak więc ewentualna zmiana inwestora nie oznaczałaby krachu przedsiębiorstwa.

(mro)

CZY ARKUSZE PETYCyjne BĘDĄ NIEPOTRZEBNE?

Już tylko podpisu prezydenta brakuje pod długo oczekiwaną przez polskich działaczy na Zaolziu nowelizacją ustawy 128 o gminach.

We wtorek krótko przed godziną 18.00 została ona przyjęta przez Izbę Niższą Parlamentu w brzmieniu przekazanym jej z Senatu. Z ustawy usunięto kontrowersyjny zapis w paragrafie 29, który w gminach Zaolzia, gdzie mieszka 10 procent ludności polskiej, uzależniał wprowadzenie dwujęzycznych napisów od wniesienia petycji z podpisami co najmniej 40 procent dorosłej populacji Polaków.

Przypomnijmy – w paru zaolziańskich miejscowościach polscy działacze terenowi, nie widząc innej możliwości, przystali na warunki ustawy z

2000 r. i rozpoczęli zbieranie podpisów. Wywołało to oburzenie znacznej części czeskiego społeczeństwa, co też wkrótce znalazło wyraz w regio-

zaczął interesować się sprawą w chwili, gdy akcja petycyjna z inicjatywy **Bronisława Walickiego** i **Dariusza Brannego** ruszyła w Czeskim Cieszyźnie.

– Niektórzy członkowie Rady Kongresu – wspomina Szymczek – uważali, iż została ona rozpoczęta w bardzo nieszczęśliwy sposób i może przynieść wiele konfliktów z Czechami. Niemniej wspieraliśmy ją, arkusze można było podpisywać również w kancelarii Kongresu Polaków. Natychmiast jednak wystosowaliśmy petycję do komisji petycyjnej Parlamentu podpisaną przez prezesów najbardziej znaczących polskich organizacji. To był początek drogi, która zakończona została przemówieniem w Senacie i piękną pracą senatora **Andrzeja Febra**.

Ciąg dalszy na str. 2

RUSZYŁY IMPREZY FESTIWALU »MAJ NAD OLZĄ«

Postawili »moja«

KARWINA DARKOW (sch) – Karwińska orkiestra dęta „Majovák” zainaugurowała wczoraj tradycyjną imprezę majową, XI Festiwal „Maj nad Olzą”. Po niej zespół folklorystyczny „Odrzycowice” zaprezentował „Stawiani moja”. „Bulac” go będą w ostatnią niedzielę maja błędowicy „Błędowianie”.

Tegoroczny „Maj nad Olzą” gościć będzie w parku zdrojowym Uzdrowska Darkow jeszcze przez cztery kolejne niedziele. W najbliższą zaśpiewa Chór Mieszany „Dźwięk” MK PZKO Karwina Raj oraz zagra Zespół Akordeonistów Miejskiego Domu Kultury w Katowicach – „Kleofas”. – Z katowickimi akordeonistami nawiązaliśmy kontakt podczas Dni Śląska w

Koszęcinie. Zespół liczy kilkadziesiąt muzyków oraz kilkunastu członków wokalny. *Gość polecam* – powiedział „Głowski Ludu” jeden z głównych organizatorów darkowskich imprez majowych z ramienia PZKO, **Eugeniusz Matuszyński**.

Również w kolejne niedziele do parku zdrojowego nad Olzą przyjadą zespoły z Polski. Będą to (14 maja) Miejska Orkiestra Dęta Rybnik oraz (21 maja) Zespół Folklorystyczny „Bazuny” z Żukowa na Kaszubach. – *Bazuny wystąpią dzień wcześniej na Dniach Orlewoj. Korzystając z ich pobytu na tym terenie, zaprosiliśmy je również do Darkowa* – dodaje E. Matuszyński.

Ciąg dalszy na str. 2

PO ZEBRANIU OGNISKA ODDZIAŁU GÓRALI ŚLĄSKICH

Będą »myszac łowce«

JABŁONKÓW (kor) – Przygotowania do drugiego „Myszania łowców” w Koszarzyskach były na porządku kwietniowego posiedzenia jabłonkowskiego Ogniska Oddziału Górali Śląskich Związku Podhalan, które odbyło się w ub. piątek w Domu PZKO w Jabłonkowie.

„Myszani”, które odbędzie się w sobotę 20 maja, jest sztandarową imprezą Ogniska oraz Sekcji Ludoznawczej przy ZG PZKO. Jak poinformował na prezes obu organizacji, **Leszek Richter**, organizatorów wspomóc tradycyjnie koszarzyskie MK PZKO, finansowo zaś wspierać imprezę Urząd Wojewódzki w Ostrawie, Gmina Koszarzyska i Huta Trzyńska.

„Myszani” będzie ponownie połączone z „Koszarzyszczańskim jarmarkiem”, który odbędzie się w „Dolku” w Koszarzyskach (nieдалеko gospody „U Samca”) w godz. 9.00-17.00. W programie znajdzie się m.in. chrzest najnowszych wydawnictwa Sekcji Ludoznawczej pt. „Cieszyńskie stroje ludowe na początkach”, pokaz

wiejskich rzemiosł i rękodzielnictwa połączony z możliwością ich nauki lub zakupu gotowych wyrobów czy przegląd unikatowych ludowych instrumentów muzycznych.

Ciąg dalszy na str. 3

Weekend po starostwianku

CIESZYŃ (kor) – W długi pierwszy majowy weekend mieszkańcy obu Cieszyńskich mogli przenieść się w czasy Słowian i początków państwa polskiego.

Trzydniową imprezę zorganizowano w ramach cyklu historycznego pn. „Zamkowe spotkania z historią”. Otworzył ją w sobotni wieczór spektakl pn. „Książę Wisłan” w wykonaniu Cieszyńskiego Studia Teatralnego i Grupy Muzycznej OVO, inspirowany historią domniemanego spotkania św. Metodziego z mitycznym księciem słowiańskiego plemienia Wisłan.

W niedzielę i poniedziałek natomiast na Wzgórzu Zamkowym można było zwiedzać osadę słowiańską, którą pod Wieżą Piastowską zbudowali członkowie Sojuszu Drużyn Wczesnośredniowiecznych.

Ciąg dalszy na str. 2

Nowy pełnomocnik rządu

OSTRAWA (mro) – Nasze województwo ma nowego pełnomocnika rządu. Po **Vítězslavie Zamarskim** funkcję tę objął **Petr Wolf** (ČSSD). Do priorytetów Wolf ma należeć: rozwiązywanie spraw związanych z restrukturyzacją, bezrobociem, rewitalizacją środowiska naturalnego i podnoszeniem stopy życiowej w województwie. W planie ma m.in. realizację 21 projektów dotyczących rekultywacji terenów pogórnich czy wsparcia drobnych przedsiębiorców.

Czekając na podpis prezydenta

nalnych mediach. Pomimo to działaczom ruchu politycznego Wspólnota-Coexistentia udało się zebrać podpisy w gminach Kocobędz i Piotrowice. W dużych miastach natomiast było znacznie trudniej. W Trzyńcu i Czeskim Cieszyźnie po kilkunastu miesiącach zaniechano starań, ponieważ błysnęła nadzieja zmiany ustawy.

Józef Szymczek powiedział redakcji polskiej Czeskiego Radia w Ostrawie, iż Kongres Polaków

TYDZIEŃ

24 - 30 IV 2006

- Zamachowcy-samobójcy dokonali trzech zamachów bombowych w egipskim nadmorskim kurorcie Dahab na Półwyspie Synajskim. Zginęły 24 osoby, a ponad 60 zostało rannych. Egipska policja zatrzymała 30 obywateli Egiptu, którzy są podejrzani o udział w atakach terrorystycznych.

- Powstańcy maoiści z w Nepalu zakończyli blokadę stolicy kraju, Katmandu. Pragną w ten sposób dać szansę procesowi demokratyzacyjnemu, który zapoczątkowały w Nepalu ustępstwa króla Gjanendry wobec trwających od kilku tygodni protestów opozycji.

- Na autostradzie w pobliżu duńskiego miasta Aalborg runął remontowany most drogowy. Zginął jeden robotnik, a kilkanaście osób zostało rannych, głównie pasażerowie samochodów przejeżdżających pod mostem.

- Jarosław Kaczyński w imieniu Prawa i Sprawiedliwości, Andrzej Lepper z ramienia Samoobrony i Bogusław Kowalski reprezentujący grupę posłów, którzy opuścili klub Ligi Polskich Rodzin, podpisali umowę koalicyjną. Nie daje to jednak tym ugrupowaniom większości w polskim Sejmie.

- Hakerzy (piraci komputerowi) przedostali się do sieci komputerowej słowackiego Narodowego Urzędu Bezpieczeństwa (NBU) i przez kilka dni kopiowali dane tego urzędu. Szwefowie NBU twierdzą jednak, że nie doszło do wycieku żadnych ważnych, tajnych informacji.

- Z funkcji ministra spraw zagranicznych Polski zrezygnował Stefan Meller. Minister już wcześniej zapowiadał, że podejmie taką decyzję, jeżeli do rządu wejdzie populistyczna Samoobrona Andrzeja Leppera.

- Dwójgu członkom słynnego szwedzkiego zespołu „Abba” grożą ogromne kary finansowe, a nawet kary więzienia. Szwedzki urząd podatkowy domaga się bowiem od nich za niezapłacone podatki i związane z tym odsetki ponad 9,1 mln euro.

- Na terenie Republiki Czeskiej doszło do wypadków dwu polskich autobusów. Rannych zostało kilku pasażerów, w tym dwóch ciężko.

- Prokuratura południowokoreańska aresztowała dyrektora generalnego koncernu samochodowego Hyundai Motor, Czong Mong-kua. Jest on podejrzany o korupcję i tworzenie tajnych funduszy służących do korumpowania polityków.

- Prezydent Autonomii Palestyńskiej, Mahmud Abbas, wystosował listowne zaproszenie do najważniejszych osobistości Palestyny w celu podjęcia ogólnonarodowego dialogu na temat sposobów wyjścia kraju z kryzysu politycznego i gospodarczego.

- Minister obrony RP, Radosław Sikorski, skrytykował w Brukseli Niemcy za „brak solidarności” z innymi krajami Unii Europejskiej, czego przejawem ma być niemieckie porozumienie z Rosją w sprawie budowy Gazociągu Północnego po dnie Bałtyku.

- Polski spadochroniarz zginął w Śmiżanach kolo Spiskiej Nowej Wsi na Słowacji, spadając na linię energetyczną. Wypadek spowodował prawdopodobnie błąd ludzki.

- W elektrowni atomowej Kalinin-skaja w Rosji doszło do awarii reaktora. Na szczęście zadziałał system awaryjny, który wyłączył urządzenie.

- Sekretarz stanu USA, Condoleezza Rice, odrzuciła ofertę Iranu, który zaproponował, że dopuści do kontroli swoich zakładów nuklearnych przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej, jeżeli Rada Bezpieczeństwa ONZ ponownie skieruje sprawę irańskiego programu jądrowego do MAEA.

(M.B.)

W osadzie starosłowińskiej na Wzgórzu Zamkowym można było podczas długiego majowego weekendu oglądać także walki toczone przez wojów słowiańskich.

Weekend po starosłowińsku

Dokończenie ze str. 1
Tam właśnie odbywały się turnieje łucznicze, prezentacja życia dawnych Słowian, wojowie słowiańscy toczyli tu walki z wojowniczymi Wikingami... Była też prezentacja dawnych rzemiosł, pokaz postrzyżyn, słowiańskie zaślubiny, taniec ognia czy cha-ta wędziny. Publiczność mogła też wysłuchać wykładu archeologa **Wiesława Kusia** o osadach słowiańskich.

na Śląsku Cieszyńskim. Dyrekcja Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości przygotowuje kolejne z cyklu „Zamkowych spotkań z historią”. W czerwcu np. będzie to spotkanie p.n. „W koronie św. Wacława”, w lipcu „Jarmark książęcy”, w sierpniu „Schyłek epoki Piastów”. Wrześniowej imprezie p.n. „Pod panowaniem Habsburgów” towarzyszyć będą obchody 200-lecia cieszyńskiego drukarstwa.

Postawili »moja«

Dokończenie ze str. 1
Swoje miejsce w programie będą mieli również bywalcy „Majów nad Olzą” – oprócz „Dźwięku” są nimi Chór Mieszany „Lira” MK PZKO Dąrków (21 maja) oraz orkiestra dęta „Mała czarna” (28 maja). Natomiast 21 maja wystąpił dziecięcy zespół folklorystyczny „Vonička” z Hawierzowa.

Majowe imprezy w Dąrkowie rozpoczynają się zawsze o godz. 14. W razie niepogody zespoły występują w Domu Zdrowym. Wstęp jest bezpłatny. Imprezy odbywają się przy wsparciu Miasta Karwiny, Uzdrowska Dąrków i licznych sponsorów.

Czekając na podpis prezydenta

Dokończenie ze str. 1
Izba Niższa Parlamentu zajmowała się nowelizacją w pierwszym czytaniu w marcu, w drugim zaś w grudniu 2005 r. Kontrowersyjny zapis o warunkach wprowadzenia dwujęzycznych napisów w gminach, parlamentarzyści zastąpili sformulowaniem: *jeżeli zażądadą tego przedstawiciele danej mniejszości narodowej za pośrednictwem komisji ds. mniejszości narodowych.*

zgodnej z propozycją komisji ds. rozwoju wsi, w postaci zdania *jeśli ta poprze wniosek swoją uchwałą*. Podkreślił też, iż warunek wnoszenia petycji jest postrzegany przez polską mniejszość narodową, zwłaszcza w województwie morawo-śląskim, i to szalenie, jako wewnętrzna sprze-czność ustaw i obstrukcja. Zaapelował do senatorów, żeby zaufali jego, wójta w narodowościowo mieszanej gminie, praktycznemu doświadczeniu.

W tym brzmieniu Senat rozpatrywał nowelizację 29 marca br. Senator **Andrzej Feber** wystąpił w debacie parlamentarnej i poprosił senatorów, aby również oni zrezygnowali z warunku petycji, a jednocześnie zaakceptowali uzupełnienie senackiej komisji ustawodawczo-prawnej, **OTYLIA TOBOLA**

W AKADEMII TRZECIEGO WIEKU »PYGMALIONA« Seniorzy w ławkach

CZ. CIESZYN (kor) – Osiemnastka słuchaczy, którzy ukończyli 50. rok życia, uczestniczy od początku lutego br. w zajęciach Akademii Trzeciego Wieku, którą w Cz. Cieszynie powołała dyrekcja Centrum Nauczania Języków Obcych i Przedmiotów Fachowych „Pygmalion”.

lipiec zaplanowano m.in. zajęcia pier-nerowe z historii Śląska Cieszyńskiego. Pierwszy rok dobiegnie końca w sierpniu i jego uczestnicy otrzymają świadectwo ukończenia kursu.

Seniorzy spotykają się na zajęciach raz w tygodniu. Mają już za sobą kurs komputerowy, który w lokalach Gimnazjum Polskiego prowadził **Bogdan Siderek**. Uczestnicy kursu zapoznali się z podstawami obsługi komputera, edytorem tekstowym Word, możliwościami „surfowania” w Internecie czy korzystania z poczty elektronicznej.

– Absolwenci pierwszego roku mogą, oczywiście, kontynuować naukę w przyszłym roku – powiedziała „Głosowi Ludu” wicedyrektorka „Pygmaliona”, **Kateřina Němcová**. – Na zajęciach seniorzy będą na pewno nadal szlifować język angielski, jeśli zaś chodzi o inne przedmioty, ich oferty ustalimy później – wszystko zależy od zainteresowania kursantów. Co ważne, już wpływają zgłoszenia od seniorów, którzy chcieliby podjąć naukę w przyszłym roku. Jest ich ponad 50.

W tym tygodniu seniorzy wystu-chali m.in. – w ramach zajęć nt. zdrowego stylu życia – wykładu znanego specjalisty od wszelkich diet, **Rajko Dolečka**. Przebiegają też zajęcia z nauki języka angielskiego. Na czerwiec i

Dodajmy, że Akademię Trzeciego Wieku „Pygmaliona” wspomaga finansowo Narodowy Instytut ds. Kształcenia w Pradze oraz czesko-słowiański ratusz.

W nagrodę statuetki

TRZYNIEC (man) – W przeddzień odbywającego się od kilku lat Dnia Hutnika w Domu Kultury „Trisia” odbył się wieczór galowy „Królowa stal 2006”, w trakcie którego kierownictwo Huty Trzyniec i Moravii Steel wręczyło statuetki najlepszym pracownikom oraz osobom, które w ubiegłym roku najbardziej przyczyniły się do sukcesów produkcyjnych i gospodarczych przedsiębiorstwa. Na tytuł „Pracownik roku” zasłużyli sobie 54 osoby. Statuetkę przeznaczoną dla „Osobistości roku” odebrał 51-letni **Karel Lazar**, pracujący w hucie od 1978 roku. Za „Wydarzenie roku” uznano re-

konstrukcję pieca hutniczego nr 4, która przebiegła w ekspresowym tempie, za „Czyn roku” natomiast zapobieganie skutkom powodzi w sierpniu 2005 roku w walcowi drobnej.

konstrukcję pieca hutniczego nr 4, która przebiegła w ekspresowym tempie, za „Czyn roku” natomiast zapobieganie skutkom powodzi w sierpniu 2005 roku w walcowi drobnej.

W kategorii „Sukces za bramą” przyznano trzy statuetki. Pierwszą przedstawicielom agencji „Petarda Production” za organizację ubiegłorocznego Dnia Hutnika, który uważany jest za najbardziej udany, drugą Telewizji Kablowej Trzyniec za wprowadzenie usług telefonicznej kablowej w mieście i okolice, trzecią Hucie Trzyniec i Moravii Steel za uzyskanie prestiżowego odznaczenia od spółki Bekaert (jeden z największych w świecie producentów i dostawców drutu) m.in. za wysoką jakość drutu eksportowanego przez Hute Trzyniec. Wyróżnienia honorowe w tej kategorii przypadło country kapeli „Blaf” za popularyzację Huty Trzyniec w regionie i poza jego granicami.

Izba Niższa Parlamentu 25 kwietnia br. przyjęła brzmienie nowelizacji ustawy o gminach w wersji senackiej. Po podpisie prezydenta wprowadzenie dwujęzycznych napisów w gminach będzie zależeć już tylko od decyzji miejscowych komisji ds. narodowości.

Statuetki „Królowej Stali” wręczono również sportowcom. „Sportowcem roku” w kategorii indywidualnej został karateka, **Lucie Palkovská**, m.in. za zdobycie brązowego medalu w ME w Wiedniu w stylu kata oraz paralizon-pijczyk, **Radim Kozlovský**. Na miast najlepszej drużyny sportowej zasłużyli juniorzy drużyny hokejbalowej Trzyniec, którzy zostali mistrzami kraju.

Wiekawostki

Łańcuchem w raka

Dzięki kobietom z różnych krajów Cypr pobił światowy rekord, tworząc najdłuższy dotychczas łańcuch z biustonoszy. Użyto ponad 100 tys. sztuk tej damskiej bielizny, a celem było uwrażliwienie opinii publicznej na problem raka piersi. Ok. 200 ochotniczek rozpoczęło rano łączenie łańcucha w nadmorskim Pafos na płd.-zach. Cypru. Łańcuch ze 114 782 biustonoszy osiągnął długość 111 km. Dotychczasowym rekordzistą był Singapur, gdzie utworzono łańcuch z 79 tys. biustonoszy, długości 60 km. Do organizatorów próby pobicia rekordu nadesłano tysiące biustonoszy z całego świata, szczególnie z Wielkiej Brytanii i Niemiec. Poza próbą bicia rekordu rzeczywistym celem tworzenia łańcucha z biustonoszy było uczulenie Cypryjkę na sprawę raka piersi i skłonienie ich do częstszej kontroli. Tylko w czasie próby bicia rekordu zebrano 30 tys. funtów cypryjskich (ok. 66 tys. dolarów) na walkę z rakiem piersi.

Do knajpy w mini

Minispódniczka i pub to 2 nowe symbole, które znajdują się na liście English icons, czyli stu wizualnych skarbów kultury i tradycji Anglii. Nowa lista 21 wynalazków, wizerunków i budowl została opublikowana na internetowym portalu ministerstwa kultury, mediów i sportu. Na drugiej z kolei liście, oprócz angielskiego pubu i minispódniczki, znalazł się też tradycyjny taniec, tzw. „morris dance”, po raz pierwszy w historycznych zapiskach odnotowany w XV w. Pozostałe to m.in. symbol Anglii – flaga św. Jerzego, mur Hadriana wytyczający niegdyś p.n. granicę imperium rzymskiego, karnawał na Notting Hill w Londynie, ulica Brick Lane we wsch. Londynie, na której osiedlali się imigranci, głównie Żydzi i Bengalczycy. Na liście znalazł także 2 historyczne

księgi: ręcznie malowany przez mnichów zbiór Ewangelii oraz Domesday Book z 1086 r. – inwentarz nieruchomości sporządzony przez normanńskich najęźdźców w celach podatkowych. Na pierwszej liście obejmującej 12 symboli znalazła się m.in. prehistoryczna budowla Stonehenge, ku-kielkowy teatr oraz filiżanka herbaty.

Heyerdahl ponownie wyrusza

Olav Heyerdahl, wnuk słynnego Thora Heyerdahla, wyruszył ze stolicy Peru w rejs tratwa z balsy, mający być powtórką przeprawy jego dziadka w 1947 r. przez Ocean Spokojny na tratwie Kon Tiki. Olawowi Heyerdahlowi towarzyszy w wyprawie trzech Norwegów, Szwed i Peruwiańczyk. Dystans ok. 6000 km, dzielący ich od Tahiti, chcą pokonać w czasie nie dłuższym niż 100 dni. Jedynym źródłem napędu ich tratwy, którą nazwano Humboldta (zwany też Prądem Peruwiańskim), „Tangaroa” ma 18 m długości; jest repliką pni balsy bez użycia gwóźdźi. Thor Heyerdahl wyruszył z 5 towarzyszami na tratwie Kon Tiki przed 59 laty, także 28 kwietnia i także z Limy. Po 101 dniach dotarli do polinezyjskiego atolu Raroia. Swym rejssem chciał udowodnić, że na Po-

lineję ludzie dotarli z zachodniego wybrzeża Ameryki Południowej.

Senator – staruszka

97-letnia Rita Levi Montalcini, mająca tytuł dożywnotnego senatora, została okrzyknięta przez włoskie media bohaterką wielogodzinnych nocnych obrad wyższej izby włoskiego parlamentu, która w wielkich trudach i w atmosferze awantur wybierała swego przewodniczącego – *Latwiej dostała Nagrodę Nobla niż głosił nad wyborem przewodniczącego Senatu* – powiedziała pani senator w wywiadzie dla dziennika „La Repubblica”. Rita Levi Montalcini, która dziennie zjadała 15-godzinne obrady, zakończyła nocny z piątku na sobotę oraz wczoraj wione po krótkiej przerwie 6-godzinne sobotnie posiedzenie, otrzymała taką samą owację od senatorów, jak wybrana na przewodniczącą Franco Marini. Montalcini podkreśliła, że udział w głosowaniu uważała za swój obowiązek, choć przyznała, że tak ciężkie obrady były dla niej bardzo uciążliwe. – *Z całą pewnością nie podobało mi się moje miejsce na emeryturze, pisała książkę i zamierzałem uczestniczyć w życiu politycznym – zapewniała* Rita Levi Montalcini, która w 1986 roku otrzymała Nagrodę Nobla za badania nad tkankami nerwowymi.

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

JUTRO MIJA 215 LAT OD UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA Pierwsza w Europie, druga w świecie

*Brzmiał Polonez Trzeciego Maja! Skoczne dźwięki
radością oddychają, radością słuchają,
Dziewki chcą tańczyć, chłopcy w miejscu nie dostoją
Lecz starców myśli z dźwiękiem w przeszłość się unoszą,
W owe lata szczęśliwe, gdy senat i posły
Po dniu Trzeciego Maja, w ratuszowej sali
Zgodzonego z narodem króla fetowali;
Gdy przy tańcu śpiewano: „Wiwat Król kochany!
Wiwat Sejm, wiwat Naród, wiwat wszystkie Stany!”*

Tak pisał Adam Mickiewicz w „Koncercie Jankiela” w epopei narodowej „Pan Tadeusz”... I to właśnie jutro, 3 maja, obchodziliśmy święto narodowe. To jutro bowiem mija już 215 lat od uchwalenia w Warszawie 3 maja 1791 przez Sejm, który przeszedł do historii pod nazwą Czteroletniego lub Wielkiego pierwszego w Europie, a drugiej na świecie nowoczesnej konstytucji, zwanej wówczas Ustawą Rządową. Ta zaś przeszła do historii jako Konstytucja 3 Maja.

Pracę nad ustawą rządową rozpoczęto w 1788 r. Jej autorami byli: król Stanisław August Poniatowski, Ignacy Potocki, Hugo Koliński, Stanisław Stasiak i Scipione Piłłsudski. Uchwalono ją zaś w najbardziej sprzyjających okolicznościach. W maju 1791 r. bowiem większość posłów opozycji, sprzeciwiających się konstytucji, była jeszcze na urlopie wielkonoconym. Aby więc nie przeszkodziło w uchwaleniu ustawy, zdecydowano się

złamać obowiązujący w Sejmie zwyczaj, który nakazywał wcześniejsze ogłoszenie projektu. Zlekceważono też konieczność przebywania na sali minimum połowy posłów. Po siedmiodziesięciu obradach, ignorując protesty opozycji (m.in. posła Jana Suchozrewskiego, który groził nawet, że zabije własnego syna, jeśli ustawa zostanie uchwalona), Sejm przyjął konstytucję, a następnie dokument podpisał król Stanisław August Poniatowski.

Dziś, z perspektywy czasu, możemy zatem powiedzieć, że uchwalenie konstytucji, która miała ratować ojczyznę, odbywało się niezupełnie w zgodzie z regułami prawa. Trzeba też jednak przyznać, że – jak piszą niektórzy autorzy – było to działanie *wtrętne w stosunku do bezprawia stosowanego przez przeciwników zmian w kraju.*

A konstytucja miała rzeczywiście uratować Polskę. Rzeczpospolita

miała być odąd monarchią konstytucyjną. Ustawa znosiła m.in. liberum veto, wolne elekcje i konfederacje, wprowadzała trójpodział władzy, deklarowała swobodę wyznań. Decyzje Sejmu miały być wiążące dla sejmików wojewódzkich. Chłopi przeszli pod opiekę rządu...

Konstytucja jednak faktycznie nigdy nie weszła w życie – została obalona przez konfederację targowicką popieraną przez Rosję i Prusy.

Jeśli jednak chodzi o święto Konstytucji 3 Maja, to dzień, w którym została ona uchwalona, uznano za święto już... 5 maja 1791 roku, czyli w dwa dni później. Po odzyskaniu niepodległości w 1918 r. rocznica Konstytucji uznana została za święto narodowe uchwałą Sejmu z 29 kwietnia 1919 r. Po II wojnie światowej obchodzono je do 1946 r. Od tego czasu władze komunistyczne zaprzęstały i zabroniły publicznego świętowania, a próby manifestowania były często tłumione przez milicję. Święto narodowe w dniu 3 maja ponownie przywrócono do kalendarza świąt państwowych 6 kwietnia 1990 r. i jest to w Polsce dzień wolny od pracy...

Tu warto wspomnieć o poprzedzającej święto dacie 2 maja. Ten dzień jest obchodzony w Polsce jako Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej – Sejm postanowił tak w lutym 2004 r. Jednocześnie 2 maja obchodzony jest także Dzień Polonii i Polaków za Granicą. **Opr. JACEK SIKORA**

Program mosteckiego „Popołudnia z folklorem” otworzyli wzruszającą wiązaną tańców śląskich i góralskich dzieci z miejscowego przedszkola.

Popołudnie z folklorem

MOSTY k. JABLONKOWA (kor) – „Popołudniem z folklorem” nazwali uczniowie mosteckiej PSP oraz dzieci z polskiego przedszkola program, który zaprezentowali swoim rodzicom i krewnym w ub. piątek w mosteckim Domu PZKO. Program miał podtytuł nierzadki z amerykańskiej komedii, „Pół żartem, pół serio”, publiczność więc bawiła się doskonale.

Przedszkolacy przygotowali z nauczycielką Bronisławą Wojnar wzruszającą wiązaną tańców śląskich i góralskich. Program bardzo się podobał publiczności, mniej już jednemu z małych tancerzy, który swój protest przeciwko debiutowi na scenie wyrażał rzęsiwymi łzami...

Uczniowie miejscowej PSP pod kier. nauczycielki Elwiry Zwyrtak (opr. muzyczne Andrzej Macoszek) zaproponowali dwa widowiska. Pierwszym był krótki gwarowy skecz Adama Wawrośza pt. „Pyrzsi roz w cugu”. Publiczność zaśmiewała się do łez oglądając przygodę starego Kidonia i Kidójki, którzy po raz pierwszy wybrali się pociągiem z Mostów do Gnojnika. A ponieważ kazano im się w Cieszynie przesiąść, zamienili się po prostu miejscami...

Kolejową atmosferę miało też widowisko folklorystyczne „Na miedzy” (w opr. Anny Waclawik), w którym tancerze tanecznym pociągiem wybrali się z wizytą do Żyliny, gdzie tańcem i pieśnią przywitani ich sąsiedzi ze Słowacji.

Publiczność podziękowała wyko-

nawcom za ich program burliwymi brawami. Podziękował im też zastępca wójta, Alojzy Martynek. – Ten program był balsamem na duszę. Czasami pytają nas ludzie, czy mostecką polską szkoła i przedszkole przeżyje. Odpowiem gwarą: Pokyjł my, Polocy, tu bedymy, pokyjł bedymy robić taki piękne programy, bedzie tu aji szkoła, aji przedszkole – stwierdził Martynek.

Będą »mijzać łowce«

Dokończenie ze str. 1

Samo „mijzani”, które kiedyś rozpoczynało cykl obrzędowy kultury pasterskiej i polegało na zbieraniu owiec w „kierdel”, rozpoczęło się przy pasterskiej „kolybie” o godz. 11.00. Będzie mu towarzyszyć pokaz wyrobu sera oraz konkursy „to najlepszego łowczorza”, „to miodulny jak brytwin” czy „to kapuśnik jak bruszek”.

Nie zabraknie tradycyjnie kapel ludowych. Na imprezie zagrają m.in. zaolziańskie kapela „Torka”, „Lipka”, „Bukóń”, „Polynica”, gość ze Słowacji, „Kysuca”, czy kapela prezesa Oddziału Górali Śląskich, Piotra Kohuta. O tym zaś, że będzie można do woli rządzić się góralskimi smakolijkami, nie trzeba nawet wspominać.

Kolejne spotkanie jablonkowskiego Ogniska zaplanowano na 23 czerwca br.

»Sto lat« dla Błędowic

Dokończenie ze str. 1

Widowisko „Idymy tu do Was z wiośnią pieśniczka” było już drugą z kolei, pełnospektaklową imprezą tego młodego, powstałego w 2004 roku, zespołu tanecznego, którego członkami są uczniowie i absolwenci błędowickiej PSP. Zarówno ta pierwsza sprzed roku, jak i sobotnia zostały odebrane przez pełną widowńnię niezwykle serdecznie. Świadczyły o tym burzliwe oklaski i odśpiewane przez widowńnię na stojąco „Sto lat” oraz życzenia i kwiaty złożone m.in. przez przedstawicieli – Rady Kongresu Polaków w RC, Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC, PSP i MK PZKO w Błędowicach oraz zespołów „Skotnica” i „Skotniczka” z Orłowej i „Suszanie” z Suchej Górnjej.

Warto wspomnieć, iż zespół działający zaledwie od półtora roku, entuzjastycznie przyjęty został podczas ubiegłorocznego Tygodnia Kultury Beskidzkiej w Wisle, na obchodach Światowego DNZ Nauczycieli w ostrawskiej CEZ Arenie oraz zdobył najwyższe laury w konkursie Kongresu Polaków w RC pn. „Tacy jesteśmy 2005”.

Jesteśmy pod wrażeniem, pełni podziwu dla wykonawców i organizatorów, impreza była prawdziwym balsamem dla duszy – to tylko kilka spontanicznych wypowiedzi ludzi siedzących na widowni.

Jan Matejko, „Konstytucja 3 maja 1791 roku”

Oldboya

W dniach 21-23 kwietnia gościł międzynarodową poezję Zamek Piastów Cieszyńskich. Czesko-polska impreza literacka nawiązała do Wiosny Poezji sprzed lat (z okresu SLA) oraz kontynuowała młodoliterackie spotkania w rotundzie: Kamień czy słowo. Organizatorem było Cieszyńsko-Zaolziańskie Koło GTL (Górnośląskie Towarzystwo Literackie) ze Zrzeszeniem Literatów Polskich w RC.

W piątkowe popołudnie obecni poeci rozeszli się do szkół średnich Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, aby zorganizować w nich poranki literackie. Osobiście trafiłem do Liceum Osuchowskiego z widokiem na Olzę i Zaolzie. Uczniowie 2. klasy humanistycznej chłonili tematykę zaolziańską, gdyż stanowią ona dla młodszych pojęcie mniej znane. W sumie obie strony były zadowolone. To tutaj, prócz szkół rolniczej, jeszcze w latach dyr. Halamy (ongi poznałem) w gimnazjum, a otwari się także o Akademię Ekonomiczną po naszej stronie, rozmawiałem z uczniami o swych początkach literackich. Po wojnie był w liceum łacinnikiem prof. Rudolf Romsza, krewny ze strony babci. Anny Ramszówny; pani profesor zaś w trakcie rozmowy zdradziła swe koligacje rodzinne z Pawłem Musiorem. Wspominaliśmy też prof. Edmunda Rosnera z dawnych lat cieszyńsko-zaolziańskich. Obiecaliśmy sobie dalsze podobne spotkania, a to w wyniku nadspodziewany.

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Kamień czy słowo zgrupował czeskich, polskich i zaolziańskich poetów w murach rotundy. Była też poetka polska z Litwy, śpiewali chłopcy z zespołu Amici Cantionis Antique z Cz. Cieszyna. Długo nie pozwalano nam przekraczać polskiego brzegu Olzy, polska nasza legenda skojarzyła się dzisiaj z własną legendarną młodzieńcą sprzed wojny. Szkoda, że za mało nas tym razem trafiło na Zamkowe Wzgórze. Nie dotarli też panowie wykładowcy z Katowic. Byliśmy wdzięczni kolegom z Ostrawy, ale także

„Moje schnące rajstopy/ rozwiewane na sznurze/ nogi Ikara” – kończy Barbara Gruszka-Zych z Czeladzi swój tom: „Podróż drugą klasą” (Katowice 2002), podróz m.in. do Jabłonkowa, do Pragi i Ołomuńca, Wiednia... Jednocześnie wertuję nad Olzą litewskie wiersze „Głosu z Laudy” i „Znad Issy” Ireny Duchowskiej (Kielce-Kiejdan 2004 i 2005; bawiła u nas z córką Aliną). Różne to poetyki, a

wspólne nadolziańskie przeżycia i wspomnienia. Z panów trzymamy w domu miniaturkę „Kup pan wiersze” Darka Bojdy (wyszł z Brennej) oraz tomik Jerzego Oszeldy „Lekki dotyk” (Poethicon, Cieszyn, wydanie II). Szedł z Matką pod reke, za nimi zdawał się kroczyć niezapomniany Ojciec, Władysław Oszelda.

Trzy dni poetyckie

M. Hrabalowi z północnych Czech, za wsparcie w trakcie udostępniania obydwu brzegów Olzy miłośnikom słowa.

»BEZ RZECZKI SATKULI MORZE PÓLNOCNIE BĘDZIE INNE« – MÓWI MILAN HRABAL

Nazywają go ambasadorem Serbołużyczan

Milana Hrabala, poetę z północnoczeskiego Warnsdorfu, zaolzańscy literaci mieli okazję poznać – o dziwo – nie w Czechach, ale w Polsce. W latach 90. był on bowiem gościem polskich imprez literackich – Warszawskiej Jesieni Poezji czy Najazdu Poetów na Zamek Piastów Śląskich w Brzegu. W swoim czasie gościł też na Zaolziu, jako jeden z laureatów ogłoszonego przez Górnośląskie Towarzystwo Literackie konkursu „O skrzydło Ikara”. Pod koniec kwietnia przejechał nad Olzę po raz drugi, jako gość Wiosny Poezji nad Olzą.

Można by powiedzieć, że przyjechałeś w podwójnej roli: jako kolega po piórze, a zarazem członek Rady Gminy Pisarzy Czeskich...

Najlepiej czuję się, oczywiście, w tej pierwszej roli, bo mogłem się spotkać z wielu kolegami, posłuchać ich wierszy, porozmawiać. W dodatku na Zaolziu, które polubiłem już wtedy, kiedy w Cierlicku Kościelcu odbierałem nagrodę w konkursie „O skrzydło Ikara”. I od razu powiem, że ta wasza impreza – starso-nowa, jak się dowiedziałem – spełniła wszystkie moje oczekiwania. Będę wyjeżdżał od was pełen wrażeń.

Jeśli zaś chodzi o moje członkostwo w Radzie Gminy... Muszę przyznać, że chociaż nigdy mi nie zależało na wszelkiego rodzaju funkcjach, fakt, że wybrano mnie na członka Rady, bardzo mnie ucieszył. Z jednej strony zależało mi na tym, by pomóc naszej organizacji w pracy. Z drugiej zaś cieszę się, że mogę współpracować w Radzie z ludźmi, którzy zawsze byli dla mnie autorytetami. Prezesem Gminy jest przecież Eva Kantůrková, członkami Rady m.in. Zeno Kaprál, Jiří Žáček, Karla Erbová czy Antonín Bajaja. Co nazwiako, to wielka osobistość czeskiej literatury...

Czy zachęcić swoich kolegów, by w przyszłym roku wzięli udział w naszej imprezie?

Na pewno. Wiosna Poezji nad Olzą powinna trafić do naszego kalendarza imprez. Trudniej już będzie w wsparciem finansowym z naszej strony, bo z pieniędzmi zawsze kruczo, ale zrobię wszystko, by było nas więcej. Przy okazji chciałbym jednak zachęcić zaolzańskich literatów, by aktywnie uczestniczyli w życiu Gminy, bo warto.

Na towarzyszący naszej imprezie Koncert Poezji i Muzyki w Rotundzie św. Mikołaja przyjechali także twoi młodzi koledzy z Ostrawy: m.in. Ivan Motýl, Petr Hruška czy Jan Balabán. Jak podobał ci się ich występ?

Bardzo mnie zaciekawił, zwłaszcza występ Ivana Motýla – bardzo ekspre-

sywny, mocny... Tak samo zresztą ciekawe były teksty Balabána czy Hruški. Mam nadzieję, że będziemy się częściej spotykać, chociażby dlatego, że zachęciłem ich do wzięcia udziału w konkursie literackim o Ostrawie, który wspólnie z magistratem miasta ogłosiła Gmina Pisarzy. Wielka w tym zasługa Ewy Kantůrkovej. Uważam, że ten konkurs (a mam nadzieję, że wystartują w nim także Zaolziacy) może ożywić działalność ostrawskiego środowiska literackiego. W ostatnich latach bowiem to środowisko mocno się postarzało, a ludzie tacy, jak Motýl, Balabán czy Hruška mogliby nam tu sporo pomóc.

Oczywiście, zawsze można zadać pytanie, czy Gmina Pisarzy Czeskich ma sens, jeśli nie zapewnia swoim członkom wydawania książek czy honoraria za spotkania autorskie. Uważam jednak, że każda literatura narodowa powinna mieć swoją organizację branżową, która powinna reprezentować naszą literaturę, m.in. za granicą.

Na odbywającej się w drugim dniu Imprezy sesji popularno-naukowej pt. „Europa Środkowa – mit literatury czy prawda geografii” czytałeś tekst nieobecnego Petra Hruški o Ostrawie. Jak ci się podobał?

W zasadzie ten tekst mnie nie zaskoczył, mówi o Ostrawie jako o mieście, które znam z opowiadań. Jako o mieście, w którym ludzie pracują, mieszkają, a gorzej już jest z kulturą. Podobna sytuacja jest w moim mieście, w Warnsdorfie. Kiedy pracowałem jako szef wydziału kultury w Urzędzie Miejskim, zawsze mówiłem swoim kolegom, że miasto nie powinno być wyłącznie dużą sypialnią i miejscem pracy, musi mieć nie tylko drużyny piłkarskie, ale także swoją kulturę i to, co nazywamy *genius loci*. Cieszę się, że Hruška pisze o miejscach, które tego „geniusza miejsca” mają. I że chociaż autor w swoim tekście jest raczej sceptykiem, można wyczuć też nadzieję, że coś w Ostrawie się zmieni, że będzie ona miastem żyjącym także kulturą... Zresztą już teraz

występami konkursowymi i nie konkursowymi. Te pierwsze wymagają maksymalnej mobilizacji, te drugie natomiast jeszcze większej, bo nie ma tam słowa „konkurs”, które samo już w pewien sposób mobilizuje. I myślę, że nasz festiwalowy (nie konkursowy) występ w kościele św. Barbary w Gliwicach był właśnie tego przykładem. Wykonaliśmy m.in. pięć motetów pa-

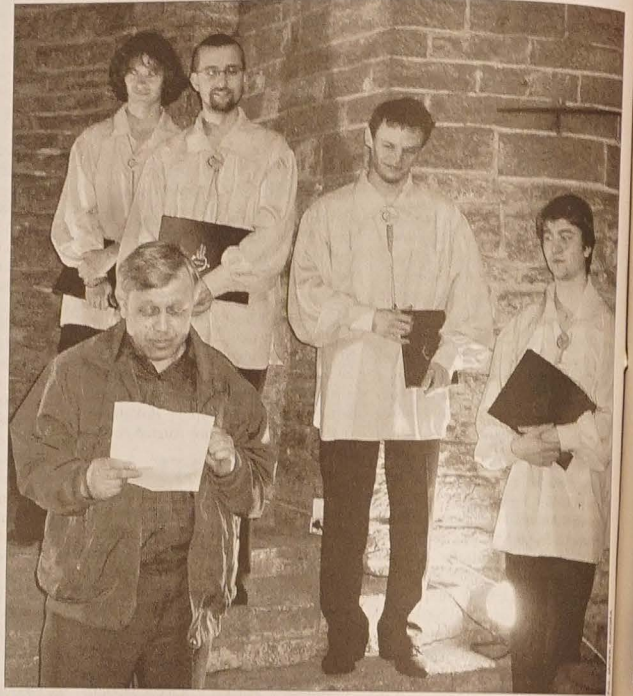
o Ostrawie mówi się w Czechach jako o mieście ze świetnymi zespołami teatralnymi, ludzie znają utwory Balabána czy Hruški. To ważne...

Na wspomnianej sesji mówiłeś też o Łużyczach, czyli regionie na terenie Niemiec, gdzie żyją Serbowie Łużyczcy. Członkowie tego małego narodu słowiańskiego uważają cię za swojego ambasadora w Czechach, gdyż jesteś nie tylko tłumaczem serbołużyckiej literatury, ale też walczyłeś przeciwko likwidacji dwóch tamtejszych szkół...

Łużycy to bardzo ciekawy temat. Serbołużycanie to ostatni przedstawiciele Słowian połabskich, naród, który istnieje wyłącznie dzięki swojej kulturze i językowi. Bo tak właściwie – jak się ostatnio mówi – nie ma on „żadnych ekonomicznych powodów do istnienia”. Paradoks polega na tym, że Serbom grozi wygnicie właśnie po odzyskaniu przez nasze narody wolności i zjednoczeniu Niemiec. Państwo socjalistyczne – NRD – starało się utrzymać Serbów, budowało im szkoły, bo komuniści chcieli pokazać, że potrafią się troszczyć o mniejszości. Niestety, po roku 1989 o wszystkim decydują aspekty ekonomiczne, a to dla małych narodów nie jest najlepsze rozwiązanie. Musimy im zatem pomóc. Bo przecież to, że istnieje nie tylko duże narody, ale także narody małe, jest wspaniałą rzeczą, która może Europę tylko wzbogacić. Pisał o tym zmarły niedawno nestor literatury serbołużyckiej, Jurij Brezan, w powieści „Krabat”. Brezan pisze o przepływającej przez Łużycę rzeczce Satkuli. Wpływa ona do Sprewy, ta później do Łaby, Łaba zaś do Morza Północnego. I chociaż Satkula jest niedużą rzeczką, to bez niej to Morze Północne będzie już inne. Straciłoby pewien swój smak. I tak jest z dużymi i małymi narodami w Europie i w ogóle na świecie.

A moja walka o łużyckie szkoły? Powiem jedno – miałem na Zaolziu okazję zwiedzić piękną, odnowioną

A może warto by pomyśleć o tym, że za rok przywiozłbyś na Wiosnę Poezji

Milan Hrabal podczas Koncertu Poezji i Muzyki w Rotundzie św. Mikołaja.

szkołę polską w Jablonkowie. Zaolziakom po prostu udało się przekonać władze lokalne i państwowe, że odnowienie szkoły jest sprawą ważną dla całego regionu. W Łużyczach jest inaczej – władze saksońskie w momencie, kiedy liczba uczniów w klasie spada pod 20, likwidują szkoły. Czyli u was, na Zaolziu, gdzie żyje polska mniejszość, jest dużo lepiej.

W dodatku trzeba jeszcze powiedzieć jedno: wy macie tuż za Olzą swoją drugą, dużą ojczyznę. Jest w Ostrawie polski Konsulat. Serbołużycanie są zdani tylko na siebie, innej ojczyzny niż ta na terenie Niemiec nie mają. Dlatego musimy im pomóc – zarówno Czesi, jak i Polacy. To przecież słowiański naród, jak nasza, a w dodatku, kiedy te ziemie przez jakiś czas należały zarówno do Ziem Korony Czeskiej – za czasów Luksemburgów na czeskim tronie, czy wcześniej, np. za Bolesława Chrobrego, do Polski. Dlatego tak się angażuję w tej sprawie.

nad Olzą także młodych poetów serbołużyckich?

To na pewno ciekawa myśl i warto ją zrealizować. To przecież też literatura Środkowej Europy, o której była mowa na waszej imprezie. A tak na marginesie zdradzę, że w tych dniach (w dniach 25-26 kwietnia – przyp. red.) odbywa się podobna impreza literacka w Olomuńcu i tam też poświeciliśmy, to znaczy Gmina Pisarzy, miejsce literaturze serbołużyckiej. Przyjadł nad Olzurę były zatem dla Serbołużycan wielką szansą...

Ty, oczywiście, też przyjedziesz?

Bardzo chętnie. Jak już mówiłem, to preza spełniła wszystkie moje oczekiwania, dowiedziałem się sporo nowych informacji o waszym regionie i literaturze tu powstającej. A koncert w rotundzie, która stoi tu od tysiąca lat, jest po prostu niepowtarzalnym przeżyciem. Dlatego mogę was zaprosić, że z niecierpliwością będę czekał na listonosza, który ma mi przynieść zaproszenie z Zaolzia...

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Gliwickie Spotkania Chóralne to festiwal miłośników muzyki organizowany już od ponad dwudziestu lat w Gliwicach. Gospodarz Spotkań – Akademicki Chór Politechniki Śląskiej co roku zaprasza zespoły z kraju i zagranicy, by nie tylko zaprezentowały swój dorobek, ale by festiwal był dla nich również spotkaniem towarzyskim chórów w różnych środowiskach. Gościem tegorocznej XXVI edycji Gliwickich Spotkań Chóralnych, odbywającej się w dniach 21-23 kwietnia, był czeskojęzyński chór mieszany CANTICUM NOVUM (PTA „Ars Musica”) oraz chór akademicki AX NETI z Nowosybirsk.

Z każdego wyjazdu koncertowego członkowie chóru przywożą sobie wiele przeżyć i wspomnień. Paweł, jeden z chórzystów Canticum Novum, podzielił się ze mną tym, czego chórzycy mieli możliwość doświadczyć w Gliwicach.

Na pewno wielokrotnie koncertowałeś już w chełmskim naszym terenie. W czym ten wyjazd był wyjątkowy?

Śpiewałem już na kilku koncertach Canticum Novum, ale ponieważ jestem jego członkiem dopiero od ponad roku, nie było ich aż tak wiele. Niemniej jednak widzę jedną różnicę między

sywnych Antonína Tučapskiego i, jak powiedział nasz dyrygent Leszek Kalina, sam kompozytor nie musiałby się wstydyć takiego wykonania. Zobaczyć jeszcze, jak oceni to nasza koleżanka Kasia, pisząca recenzję interpretacji muzycznych tych utworów. Gdy człowiek ma możliwość być jednym z głosów tworzących tak wspaniały obraz konkretnej kompozycji, to jest to, czego się nie zapomina.

Czy na koncert złożyły się tylko utwory Tučapskiego?

Nie tylko. Były też kompozycje zarówno z czasów dla nas już nieco odległych, takie jak XVIII-wieczny utwór G.G. Gorczyckiego *Tota pulchra es Maria* czy *Crucifixus* A. Lottiego, jak też pieśni współczesnych mistrzów: *Ave Maria* M. Krajičiga, a na zakończenie koncertu, mającego

miejsce w liturgicznym okresie wielkanocnym, *Alleluja* R. Twardowskiego. Koncert w Gliwicach nie był jednak jedynym naszym koncertem. Śpiewaliśmy również podczas mszy św. w katowickim kościele św. Jacka oraz zaprezentowaliśmy też kilka utworów na późniejszym koncercie. No i nie wolno mi zapomnieć o naszym udziale w Walnym Zebraniu Oddziału Śląskiego

też możliwość zwiedzić tarnogórską kopalnię srebra. Chętnie pojechałbym tam raz jeszcze, bo kopalni do zwiedzania jest kilka, a czas byłby pozwolił nam wszystkiego zobaczyć. To niepowtarzalna okazja, by zjechać do kopalni z prawdziwego zdarzenia. Takiej, w której górnicy zaczęli poszukiwać srebra już w średniowieczu. Niskie i wąskie korytarze, niektóre zalane wodą – w takich miejscach, gdzie nie płynie się lodem, komory podziemne nie dawały światła palami. Będąc tam, można by zobaczyć, jak wyglądałby świat w tamtych czasach. Chętnie pojechałbym tam raz jeszcze, bo kopalni do zwiedzania jest kilka, a czas byłby pozwolił nam wszystkiego zobaczyć. To niepowtarzalna okazja, by zjechać do kopalni z prawdziwego zdarzenia. Takiej, w której górnicy zaczęli poszukiwać srebra już w średniowieczu. Niskie i wąskie korytarze, niektóre zalane wodą – w takich miejscach, gdzie nie płynie się lodem, komory podziemne nie dawały światła palami. Będąc tam, można by zobaczyć, jak wyglądałby świat w tamtych czasach.

Czy na tle srebra w skale wypróbowałbyś swojego złota w gardle?

Dziś byłoby już kruczo z tym srebrem, bo wszystko zostało wydobyte, ale naszym temtem dzielił się nie tylko podczas koncertów, lecz również na spotkaniu towarzyskim z Chórem Akademickim Politechniki Śląskiej oraz rosyjskim chórem Ax Netl. To był ciekawy wspólny śpiewania i dzielenia się muzyką. I do takiego spędzania czasu chcemy zaprosić wszystkich, którzy chcieliby poszerzyć swój chór Canticum Novum.

IWONA BUREŠOVÁ

Canticum Novum gościem w Gliwicach

PZChiO w niedzielne przedpołudnie. Był to taki nieoczekiwany krótki występ, umówiony przez naszego dyrygenta i prezesa Oddziału Śląskiego PZChiO wiceprezesa w przeddzień Śląskiego Oficjalnym gościem spotkania była natomiast Górnica Orkiestra Dęta z Sońcicy pod dyr. Leśława Podolskiego, której koncertem byliśmy wszyscy zachwyceni. Utwory przez nich wykonywane były zupełnie odmienne od tego, co niesie w sobie nasz stereotyp obrazu orkiestry dętej. Byli po prostu fantastyczni, a największe wrażenie robił, z czym na pewno wszyscy chórzycy ze mną się zgodzą, perkusista, od którego trudno było oderwać wzrok.

Były to więc dwa dni pełne śpiewu i muzyki?

Oczywiście, śpiewanie to jest to, co lubimy najbardziej, ale oprócz koncertów i prób mieliśmy

Jedn

-Tego wczesnie nie umiałem twierdzić, że nie brzydnym jest instancjom światła

Dlaczego

-Z pewnych starożytności, które nie zostały jeszcze odkryte, wynika, że światło jest niezbędne do życia. Dlatego światło jest niezbędne do życia.

Jednak

-Zapomnieliśmy, że światło jest niezbędne do życia. Dlatego światło jest niezbędne do życia.

Zupełnie

W każdym państwie, nawet dziś, żyją tylko dwa rodzaje ludzi – obywatele i poddani.
Jan Długosz

emioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 28. 4. 2006

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 28. 4. 2006

ALFABET SZUKI WSPÓŁCZESNEJ

Biennale w Wenecji

Największe, najstarsze (od 1895 r.) i najbardziej intrygujące targowisko sztuki na świecie. Jak wskazuje sama nazwa, odbywa się co dwa lata (nieparzyste) i gromadzi tysiące dzieł. Od lat krytycy zrymują się na formułę Biennale, dobór kuratorów, reguły organizacyjne i od lat karnie stawiają się w Wenecji, by zobaczyć w wielkiej pigule to, co jest modne, odkrywcze, bulwersujące, ale bywa, że wtórne oraz banalne. Gorącą z natury rzeczą czerwcową atmosferę (początek imprezy, kończy się późną jesienią) podgrzewa dodatkowo uroczystość przyznawania nagród, które dla artystów stają się przepustką do międzynarodowej kariery. Z polskich twórców jedną regulaminową nagrodę w historii otrzymała w 1999 r. Katarzyna Kozyra.

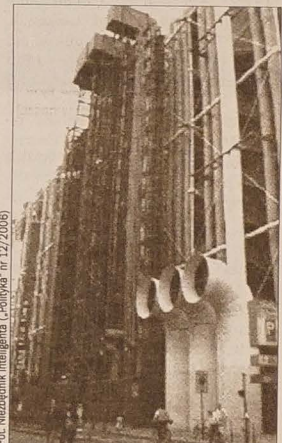
W środowisku szczególnym mirem cieszą się ponadto niekomercyjne Documenta w 1977 r. w Paryżu, Biennale w Sao Paulo oraz handlowe Ars Basel (Bazylika) i targi w Kolonii.

50. Biennale w Wenecji, 2003 r.: Praca irańskiej (mieszającej w Niemczech) artystki Shirany Shabbazi.

nie tylko gromadzono współczesną sztukę, ale i samo stało się dziełem sztuki. Można powiedzieć, że Francuzi przecierali szlaki w powszechnym dziele tworzeniu muzeów o śmiałych rozwiązaniach architektonicznych, absorbujących nowatorskie prądy w estetyce. Wymienić tu można m.in. Muzeum Guggenheima w Bilbao (projekt Franka Gehry'ego) i Tate Modern w Londynie.

Po trzecie: paryskie centrum jest symbolem heroicznej, ale ostatecznie przegranej wojny w Nowym Jorkiem o tytuł światowej stolicy współczesnej sztuki. Budowa placówki miała nadkruśły powojenny hegemonii USA i przywrócić stolicy Francji rolę głównego arbitra elegancji w paradzie artystycznych nurtów, stylów, kierunków. Niestety – i niech to służy za kolejny symbol – organizator i pierwszy dyrektor Centre Pompidou **Pontus Hulten** wkrótce wyjechał do USA tworząc nową placówkę. A jednak do Centrum Pompidou zawsze warto zajrzeć, bo nadal robi ogromne wrażenie i oferuje ciekawy program. **PIOTR SARZYŃSKI**

Centrum Pompidou.

Centrum Pompidou

Zbudowane według bardzo śmiałego projektu architektonicznego i otwarte w 1977 r. w Paryżu. Stanowi potrojny symbol.

Po pierwsze: nowoczesny placówką zajmującą się współczesną sztuką. Pod jednym dachem zgromadzono wszystko, co się może przydać do jej studiowania: instytuty badawcze, bibliotekę i księgarnię, muzeum, sale wystawowe i kinowe, filмотekę. Owo głębina podejście stało się w późniejszych latach wzorem do naśladowania dla wielu tego typu placówek w Europie i na świecie.

Po drugie: muzealnej architektury. Centrum Pompidou było praktycznie pierwszym takim obiektem, w którym

Drogi Wilhelmiu, Prześwietny Jubilacie,

Szkoda, że tak późno dowiedziałem się o Twoim jubileuszu i nie mogłem zaplanować przyjazdu do Bystrzycy, ani osobście, ani też w towarzysztwie wielościanli Twojej twórczości, których jest grupka nawet w dalekim Poznaniu. Zabuż tym bardziej, że odległość i Twoja trudna walka z chorobą nie pozwalały mi w ostatnich czasach widywać Cię tak często, jak bym tego pragnął. Miałem zaszczyt poznać Cię jeszcze jako dziecko, dzięki moim Rodzicom, z którymi serdecznie przyjaźniłeś się Ty i Twoja rodzina. Później dorastałem, stopniowo wtajemniczałem się w Twoją twórczość, o której mogę powiedzieć, że w dużym stopniu kształtowała moje widzenie polskiej literatury i kultury na Zaolziu. Jestem więc nie tylko Twoim czytelnikiem od najmłodszych lat, ale również i wdzięcznym, wrażliwym na Twoje słowo, dłużnikiem, który przez lata brał, nie krepując się, to co najcenniejsze z Twojej poezji, prozy, myśli serdecznej. Zawsze byłeś i jesteś dla mnie naj-

ważniejszym punktem odniesienia na literackiej mapie Zaolzia. Sądzę, że nie tylko dla mnie. W ubiegłym roku powstała w Poznaniu praca magisterska o Twojej twórczości, napisana pod moim kierunkiem, a w nieodległej przyszłości zapewne powstanie również praca doktorska. Tak pojmuję mój dług wobec Ciebie, pisarza, autoru, człowieka wrażliwego, o pięknej duszy – przekazując własne fascynacje polskim słowem na Zaolziu, Twoim Słowem, już moim studentem i naukowym uczniem. Zaolzie bardzo zbliżyło się do ostatnich latach do Polski, jest ważnym obszarem o wielkim potencjale kulturowym, intelektualnym. Może również odegrać wielką rolę w zbliżeniu narodów czeskiego i polskiego, poprzez swoją lokalną, wspaniałą kulturę, dzięki zastępom wspaniałych ludzi, działaczy, pisarzy, intelektualistów, którzy są ozdobą obu kultur. Oczywiście macierzyńska kultura jest najważniejsza, a w niej język. Skoro tak, to wciąż kluczową wartością tej kul-

tury pozostaje pisarz i jego twórczość. Wśród tych postaci jesteś Wilhelmiu jedną z najważniejszych. Zajęłeś już trwałe miejsce w historii kultury Zaolzia i kultury polskiej. Twoja twórczość zajmuje również ważne miejsce w świecie literackim tych Czechów, którzy są otwarci na dialog. Jest więc ona jedną z ważnych, choć wciąż nielicznych, kłamer spinających oba te światy. W tym spełnia się powołanie pisarza żyjącego na pograniczu, dla którego tożsamość nie jest prostym aktem powołania się tylko na miejsce urodzenia. W tym spełnia się Twoje bogate artystyczne, otwarte na różnorodność doświadczeń życie pisarza, poety, nauczyciela. Z okazji Twojego jubileuszu życzę Ci jeszcze wielu lat twórczej pracy, spełnienia się nie tylko w pisarstwie, ale w tych dziedzinach, które uznasz za najważniejsze dla swojego życia. Życzę Ci wreszcie zdrowia, bo kiedy ciało zdrowe, to dusza się raduje i rozkwita. Ścisłkam Cię serdecznie, równocześnie przekazuję wiele serdeczności Twojej rodzinie, która tak wiele dla Ciebie znaczy, i dla której Ty jesteś tak ważny. Z najgłębszym uszanowaniem **BOGUSŁAW BAKUŁA** Prof. dr hab., Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu Rektor Wyższej Szkoły Zawodowej „Kadry dla Europy” w Poznaniu (List nadesłany na uroczyste obchody jubileuszu 70-lecia pisarza w Domu PZKO w Bystrzycy.)

ZAGADKI LITERACKIE

Kto to napisał?

Kontynuujemy zabawę w rozszyfrowywanie autorów cytowanych fragmentów utworów. Żeby wziąć udział, wystarczy wysłać do redakcji GL odpowiedź wraz z własnymi danymi osobowymi. Na kopercie prosimy dopisać: „Zagadki literackie”. Termin nadsyłania odpowiedzi mija w szósty dzień od daty ukazania się „Emioła”. Losowanie zwycięzcy odbywa się w poniedziałki, wyniki są publikowane w następnym numerze.

W tym tygodniu można wygrać książkę *Szamanka zesza z gór Piotra Jana Kosa* wartości 130 Kc. A zatem, kto jest autorem poniższego fragmentu poematu (w odpowiedzi mile widziany będzie również tytuł utworu):

???

księżyc pikuje na zbity pysk
w dół
na ambone wieży
nad czarnym stawem kurczy się hałda
w zeschłych szuwarach
wiatr rozpowiada że dobro i zło
jest poznawalne tylko po skutkach
Autorem publikowanego w ub. tygodniu fragmentu powieści był Ernest Hemingway (*Pożegnanie z bronią*, Warszawa 1969, s. 298). Niestety nie nadeszła żadna prawidłowa odpowiedź.

NAJCĘŚCIEJ WYDAWANE W POLSCE KSIĄŻKI

Hitem Sienkiewicz

Trygodnik „Polityka” ogłosił listę najczęściej wydawanych w Polsce książek. Czołową pozycję zajmuje trylogia **Henryka Sienkiewicza**. Jeden tylko tom trylogii, *Ogniem i mieczem*, wydano po 1989 r. 37 razy. Kolejne pozycje zajmują: 2. *Mistrz i Małgorzata Michała Bułhakowa* (28 wydań od 1969 r.), 3. *Chłopi Władysława Reymonta* (ponad 50 edycji, w ostatniej dekadzie 6 wznowień), 4. *Dżuma Alberta Camusa* (27 wydań), 5. *Czarodziejska góra Tomasa Manna* (11 wydań po 1945 r.), 6. *Sto lat samotności Gabriela Garcia Marquez* (17), 7. *Imię róży Umberto Eco* (10), 8. *Komu bije dzwon Ernesta Hemingwaya* (23), 9. *Cichy Don Michała Szolochowa* (22), 10. *Przygody dobrego wojaka Szwejka Jaroslava Haška* (24 wydania po 1945 r.).

ROZMOWA TOMAŚA SEDLAĆKA Z MILANEM KUNDERĄ

„Takie było ultimatum.”
– Takie było ultimatum.
Czyli jego zwycięstwo było dla niego raczej porażką.
– Nawet porażką zwycięstwo jest zwycięstwem i Janáčkowi było ono bardzo potrzebne. Są chwile, kiedy dumę trzeba odłożyć na bok. To była kwestia jego być albo nie być. Miał już ponad 60 lat. Wtedy umierało się w takim wieku. Janáček nikt nie znał. Nie potrzebował dla swej muzyki owacji, ale tego, żeby wreszcie mo-

„Dlaczego jednak w końcu, po 12 latach, Kovařovic ustąpił?”
– Pewnością nie z powodu jakiejś wielkiej, publicznej polemiki czy starcia dwóch estetyk, jak to było, dajmy na to, z romantycznym batalią *Hernaniego* przeciwko klasycyzmowi czy w trakcie zmagania o Strawińskiego. To była tylko długotrwała kampania medialna, prywatnych wpływów, znajomości i protekcji, która w końcu skłoniła Kovařovica do złagodzenia stanowiska. I żeby w związku z tym wielki Kovařovic nie stracił twarzy, poszukiwano kompromisu. Doszło do niepisanego porozumienia, które można by sformułować tak: oswiem, Janáček to oryginalny i utalentowany kompozytor i jego opera zasługuje na to, żeby ją wystawić w Pradze, ale jej autor, przy całym swoim talencie, jest dziwkami i dyktantem, który potrzebuje, żeby wielki Kovařovic, wszechstronny profesjonalista, podjął się osobiście dyrygowania jego opery, co, oczywiście, wymaga poprawienia i opracowania przez niego partytury.

„Pasierbicę tak, jak ją Janáček napisał. Stało się to w Angli za sprawą wybitnego angielskiego dyrygenta Charlesa Mackerrasa. To on spłacił Janáčkowi dług, którego w Czechach nikt nie zamierzał spłacać. Podobnie było z najodważniejszą artystycznie operą Janáčka *Z domu umarłych*. Premiera tego wspaniałego, mrocznego dzieła odbyła się już po śmierci kompozytora, a jej pierwszy inscenizatorzy dodali jej absurdalne, optymistyczne zakończenie. I to znowu Charles Mackerras, po wielu długich dziesięcioleciach, przedstawił wreszcie tę operę w Janáčzkowskim oryginalnie, bez dodatków i opracowań. Czesi niechętnie spłacają swoje długi. Dlatego jednak mieliby je spłacać, skoro zrobi to za nich ktoś inny... Ale dość już o długach.”

„Właśnie, dość już o długach. Pasierbica doczekała się wreszcie sukcesu w Pradze. Janáček ma wtedy 62 lata, a przed sobą 12 lat życia.”

– Ostatnich 12 lat. A ponieważ na starość lata leżą nieprawdopodobnie szybko, trwa to wszystko jedną chwilę. Jest to jednak niezwykle bogata sekunda. Również ze względu na ilość napisanych utworów. Cztery opery, *Msza głołogicka*, *Capriccio*, *Concertino*, kwartety! To ogromny wybuch twórczej odwagi! Jego ostatni utwór, opera *Z domu umarłych*, jest dziełem, jakiego wtedy nikt inny nie byłby w stanie nawet sobie wyobrazić! Gdyby ją skomponował jakiś Francuz albo Niemiec, nie byłoby dziś żadnych wątpliwości, że chodzi o jedną z największych oper stulecia. I jeszcze jeden istotny rys tego okresu, bardziej biograficzny niż muzyczny. Nie można nie widzieć czegoś symbolicznego w tym, że wraz z tym końcowym 12-letnim rozpoczyna się też coś, czego Janáčekowi przez całe życie brakowało – wielka przyjaźń intelektualna. Przyjaźń **Maksa Broda**. (Cdn.)

Co wy wiecie o Janáčku? (5)

gła być suchana. Dzisiaj wiemy, że potem napisze jeszcze cztery wspaniałe opery, jeszcze bardziej oryginalne niż *Pasierbica*. Oper nie można pisać do szuflady. Przyjmuje więc ten pakt z Kovařovicem i dotrzymuje jego warunków do końca. Choć nienawidzi jego opracowania, nie protestuje.

W „Zdradzonych testamentach” daje pan przykłady, jak poprawki Kovařovica, choć nie mogły zniszczyć opery, naruszyć jednak szczególnie styl Janáčka. Nie chciałbym zatrzymać się przy tym, żeby nie wdawać się w zbyt specjalistyczne szczegóły. Powiem tylko, że dziś już wszędzie wystawia się *Pasierbicę* w oryginalnej wersji Janáčka.

– Dochodzi do tego jednak nieprawdopodobnie późno. I nie w Czechach. Bo nie trzeba mieć złudzeń. Czechem zawsze był bliższy duch Kovařovica niż duch Janáčka. Dopiero w 1982 roku, czyli 60 lat po praskiej premierze po raz pierwszy inscenizuje się

Janáček się zgodził.
Zgodził się.
Zgodził się, że ktoś go będzie poprawiał i opracowywał.

Telewizja

WTOREK 2 MAJA

■ TVP 1

6.00 Don Matteo - Zmowa milczenia (s.) 6.55 Był taki dzień 2 maja 6.57 Smaki polskie 7.10 Klan (s.) 7.30 Plebania (s.) 7.55 Był taki dzień 2 maja 8.00 Wiadomości 8.15 Maks i Ruby - Ciasta króliczków (s.) 8.40 Zygalki - Mysł (s.) 9.05 Smocze opowieści - Przeprowadzka (s.) 9.35 Przygody kucyka (film USA) 11.15 Robinson Crusoe (film franc.) 13.00 Wiadomości 13.10 Rewizja nadzwyczajna - Wydarzenia 3 maja 1946 roku 13.35 Przed Eurowizją 13.50 Człowiek w żelaznej masce (film USA) 15.35 Przed Eurowizją 15.50 Dziennik słoni (film ang.) 16.45 Był taki dzień 2 maja 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Klan (s.) 17.50 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.15 Przed Eurowizją 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.03 Wystąpienie marszałka Senatu RP Bogdana Borusewicz 20.15 Nie ma mocnych (film pol.) 22.00 Przechylenie woli - Koncert Jeana Michela Jarre'a 23.00 Siedem (film USA) 1.05 Międzynarodowy Turniej Tenisowy Kobiet J&S Cup - Kronika 1.15 Twarzą w twarz z wrogiem (film USA) 2.45 Był taki dzień 2 maja.

■ TVP 2

5.40 Lokatorzy (s.) 6.30 Złotopolscy (s.) 6.55 Przez granice Europy - Choroografia na morzu 7.25 W imieniu Polski 8.25 Pollyanna (film USA) 10.35 Życie ssaków - Powrót do wody (film ang.) 11.30 Siódma kompania znów w komplecie (film franc.) 13.00 Goryl (film ang.) 14.00 Familiada (quiz) 14.30 L jak Laskowik, T jak TEY 15.25 M jak miłość (s.) 16.25 Opowieści Szeherazydy (film USA) 19.00 Powtórka z życia - 1 i 3 Maja 19.15 Przed Mundialem 2006 Gillette World Cup 19.35 Polska - Litwa (Mecz towarzyski) 22.45 Czarny kot, biały kot (film jug.) 0.50 Weiser (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.25 „Moje” i „dziady” w Brennej 6.55 Ojciec Rafał (reportaż) 7.25 Książki z górnej półki 7.45 Aktualności 7.50 Północ południe 8.05 1 maj sprzed lat 8.48 Gość dnia 9.00 Mistrzowie gitary 9.55 Przystanek praca 10.10 To jest temat 10.45 Miasto do rozbiórki 11.15 Gość dnia 11.45 Impresja o człowieku 12.10 Okiem mistrza - Berlin 12.35 Ginecja cywilizacja - Modlitwa i zaklęcie 13.55

■ NIE MA MOCNYCH

komedie, 1974, Polska
TVP 1, wtorek 2. 5., godz.: 20.15
Reżyseria: Sylwester Chęciński
Występują: Wacław Kowalski, Władysław Hańcza, Anna Dymna, Andrzej Wasilewicz, Maria Zbyszewska i inni.

Ciężko chory Kazimierz Pawlak szuka spadkobiercy, któremu mógłby przekazać ziemię. Również Kargul martwi się o przyszłość dobrze prosperujących gospodarstw. Jedyną nadzieją jest piękna wnuczka Ania, której trzeba tylko znaleźć właściwego męża. Obaj rozpoczynają więc poszukiwania idealnego kandydata na zięcia. A chociaż łączy ich wspólny cel, różnica temperamentów i cechujący każdego z nich nieprzejęty upór prowadzi do wielu równie zabawnych, co groźnych w skutkach nieporozumień.

■ CZARNY KOT, BIAŁY KOT

komediodramat, 1998, Jugosławia/Francja/Niemcy
TVP 2, wtorek 2. 5., godz.: 22.45
Reżyseria: Emir Kusturica
Występują: Bajram Severdzan, Srdjan Todorovic, Branka Katic i inni.

Obibok i drobny oszust Matko od jakiegoś czasu nosi się z zamiarem zrobienia większego interesu na nielegalnej sprzedaży benzyny. Ale zanim będzie mógł cieszyć się zyskami, musi sporo zainwestować. Ponieważ nie może pożytyc pieniędzy od ojca, niechętnego jego pomysłom, udaje się do Grgi, któremu oświadcza, że stary ojciec umarł. Poruszony tym Grga daje mu pieniądze. Dla większego powodzenia swojego przedsięwzięcia Matko wchodzi w spółkę z Dadanem Karambolic. Dadan bez skrępował wykorzystuje jego naiwność i łatwowierność.

Kardynał Bolesław Kominek - strażnik „Gorącego żelaza” (film pol.) 14.45 Regiony kultury 15.00 Świat - magazyn międzynarodowy 15.45 Mistrzowie gitary 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Raport budowlany 17.05 Służba zdrowiu 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.40 Nasz reportaż 19.00 Okiem mistrza 19.15 Zbliżenia filmowe 19.30 W dobrym stylu 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.50 Aktualności 22.15 To jest temat 23.00 Monachium 1972 (film niem.) 23.50 Córki McLeoda - Cel uświęca środki (film austral.) 1.25 Echa dnia.

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! 7.00 Adam i Ewa (s.) 7.30 Przygody Jackie Chana 8.00 Sonic X (s.) 8.45 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 9.45 Show!Time 11.15 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 12.30 Samo życie (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Kochaj mnie, kochaj! (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.35 Świat według Barbary (s.) 17.05 Gra w ciemno (s.) 18.50 Wydarzenia (s.) 19.30 Samo życie (s.) 20.15 O rety! Kabarety! 20.50 Gangi Nowego Jorku (film USA) 0.25 Pasjonaci 0.50 Kuba Wojewódzki 1.45 Dziewczyny w bikini (quiz) 2.45 Magazyn sportowy 4.45 Love TV.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sędzia i diament 9.05 Teleranek 9.15 Klocki (dla dzieci) 9.30 Sprawa dla reporterki 10.00 Wiadomości 10.05 Dzikie kraje (s.) 11.00 Talk show Jana Krausa 11.40 Film o filmie Musimy sobie pomagać 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Cwiczmy z TVC 13.40 Świetnie wyglądasz! 14.00 Wiadomości 14.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Zbójnicy (s.) 17.00 Nie mam pracy (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Ranczo pod Zieloną Siódemką (s.) 20.30 Bananowe rybki (talk show) 21.05 List do ciebie 22.00 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 22.55 Prognoza pogody, sport 23.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.10 Punk-

ty spojrzania 23.40 Wszystko jest względne (s.) 0.00 Mieszkać - to sztuka 0.25 Simpsonowie 0.45 AZ-kwiz 1.10 Ally McBeal 1.55 Notes zaginionego 2.55 Czy mnie zechcicie?

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Karel Absolon 7.30 Most Karola 7.50 Panorama 8.30 Poradnik zdrowotny 8.35 Diagnosta 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Styl (mag.) 12.35 O piosenkach i tańcach z Malej Hané i Záhoří (dok.) 12.55 Angielski dla najmłodszych 13.05 Boisko 7 (dla dzieci) 14.50 Obiektyw (mag.) 15.20 Na pływalni z J. Fridrichem (talk show) 15.50 Cudowny świat: Człowiek - tajemnicza istota (s. dok.) 16.10 Telewizyjny uniwersytet (pr. cykl.) 16.25 Rodzina a szkoła (mag.) 16.45 Populariusz (mag.) 17.15 ABCD ekologii 17.20 Blok publicystyki ekologicznej 18.00 Poprask (mag.) 18.30 Kultura. cz (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Świat motorów (mag.) 19.50 Cwiczmy z TVC 20.00 Ten nasz czeski charakter (s. dok.) 20.30 W przebraniu za policjanta (dok.) 21.30 Festiwalowe minuty MFT Złota Praga 2006 21.40 Synkopa odporności 22.00 Wiedźmin (s.) 22.50 Poprask (mag.) 23.25 Pojedynki przywódców (s. dok.) 0.10 Kraków (dok.) 1.10 Świat motorów 1.50 Keith Jarrett: Trio Concert 2.45 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Sherlock Holmes: Ostatni wampir (film br.-USA) 11.25 To morderstwo, napisała (s.) 12.20 Bez śladu (s.) 13.05 Hotel Hansson (s.) 14.00 Terra Nostra (s.) 14.55 Smallville (s.) 15.45 Wspólnicy (s.) 16.15 Gliniarz i prokurator (s.) 17.00 Właśnie teraz 17.10 Julie Lescaut (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.10 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.05 Kompania braci (s.) 23.05 Miejsce zbrodni Frankfurt: Oskar (film niem.) 0.40 Igraszki Afrodyty (film erot.) 2.15 Do-Re-Mi.

■ PRIMA

6.15 Roseanne (s.) 6.50 Taz-mania (s. anim.) 7.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.20 Niepokromiona Lucia (s.) 9.20 Dzika kotka (s.) 10.20 Prima jazda 11.10 Szczury wodne (s.) 12.10 E/R (s.) 13.10 Rewir Wolfa (s.) 14.15 Hunter (s.) 15.15 M.A.S.H. (s.) 16.20 Kobieta sprawiedliwość (s.) 18.30 „VyVoleni” (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Extra (mag.) 19.45 „VyVoleni” 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.10 „VyVoleni” 23.15 Ofiara miłości (film USA) 1.15 Szybka wygrana 2.35 Salon samochodowy.

ŚRODA 3 MAJA

■ TVP 1

6.10 Don Matteo - Czarna owca (s.) 6.55 Był taki dzień 3 maja 7.00 Smaki polskie 7.10 Klan (s.) 7.35 Plebania (s.) 8.00 Truskawkowe Ciastko - Miłe podróże (s.) 8.50 Domisie - Nietrzymana obietnica 9.15 Zaczarowane podwórko (film pol.) 10.55 Przestrzenie Banacha 11.50 Święto Konstytucji 3 Maja - transmisja uroczystości 13.05 Wiadomości 13.15 Święto Konstytucji 3 Maja - Transmisja obchodów w Łazienkach oraz ceremonii wręczenia odznaczeń państwowych w Pałacu Prezydenckim 14.00 Polskie serce 14.05 Marysia i Napoleon (film pol.) 16.00 Polskie serce 16.05 „Hotel pod Różami” - koncert galowy 27. Przeglądu Piosenek Aktorskiej 16.45 Polskie serce 16.50 Był taki dzień 3 maja 17.00 Teleexpress 17.20 Polskie serce 17.25 Klan (s.) 17.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.20 Polskie serce 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczoryn-

ka 19.30 Wiadomości 20.10 Kochaj albo rzuć (film pol.) 22.15 Tam i z powrotem (film pol.) 0.00 Międzynarodowy Turniej Tenisowy Kobiet J&S Cup 0.10 Śmierć w Afryce (film USA) 2.00 Był taki dzień 3 maja.

■ TVP 2

5.45 Lokatorzy (s.) 6.35 Złotopolscy (s.) 7.00 Moja polskość (film pol.) 7.30 Śpiewnik Polaka - Pieśni ludowe i ze śpiewnika babuni 8.15 Duże dzieci 9.00 Wilczek (film USA) 10.30 Nowe Przygody Robin Hooda (film anim.) 11.25 Historię kocham i rozumiem (film dok.) 11.30 Siódma kompania w blasku księżycy (film franc.) 13.00 Grizli (film ang.) 13.50 Historię kocham i rozumiem 14.00 Familiada (quiz) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Historię kocham i rozumiem 15.10 Szansa na sukces - koncert laureatów 2005 16.00 Historię kocham i rozumiem 16.15 Opowieści Szeherazydy (film USA) 17.45 Historię kocham i rozumiem 19.05 Kabaret „Kołn polski” - Wielki sklep w Małym Mieście 20.10 M jak miłość (s.) 21.10 Kabaret „Kołn polski” - Wielki sklep w Małym Mieście 22.40 Twoja na zawsze Lulu (film USA) 0.20 Śmiertelny przypadek (film USA).

■ TV KATOWICE

6.35 Echa dnia 7.00 Ten straszny Estreicher (film dok.) 7.25 Książki z górnej półki 7.50 Rozważania nie tylko dla pobożnych 8.00 Śląsk jest piękny 8.45 Salon - Jan Olbrycht 9.00 Spór o Konstytucję 3 Maja 9.55 Reportaż Trójki 10.10 To jest temat 10.45 Adam Loret - szkic do portretu 11.10 To jest temat 11.45 Kowalski i Schmidt 12.10 Czytaj z Trójką 12.35 Dzieje kultury polskiej - Edukacja i upadek 13.55 Konstytucja Trzeciego Maja 15.50 Mistrzostwa Europy Polska 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Telewizyjny Uniwersytet Trzeciego Wieku 17.05 Witaj, majowa jutrenko 18.00 Aktualności 18.30 Mistrzostwa Europy - Polska 19.30 Z życia Kościoła 20.00 Parlament Europy 20.55 Na Zamku Królewskim 21.45 Aktualności 22.05 Witaj, majowa jutrenko 23.05 Wierna rzeka (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 B-Daman (s.) 8.00 Sonic X (s.) 8.30 Leif Ericson - O chłopcu, który odkrył Amerykę (film USA) 10.15 Cleopatra (film USA) 13.25 Projekt Alf (film USA) 15.45 II Finał Pucharu Polski w Piłce Nożnej 2006 18.05 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Daleko od noszy (s.) 20.45 Zróbmy sobie wnućka (film pol.) 22.35 Nożyczki film

■ KOCHAJ ALBO RZUĆ

komedie, 1977, Polska
TVP 1, środa 3. 5., godz. 20.10
Reżyseria: Sylwester Chęciński
Występują: Władysław Hańcza, Wacław Kowalski, Anna Dymna, Halina Buyno-Łoza, Irena Karel i inni.

Trzecia część komediowej opowieści o rodzinach Pawlaków i Kargulów. Seniorowie obu rodów oraz ich wnuczka, Ania, otrzymują od Johna Pawlaka zaproszenie do Chicago. Kiedy przyjeżdżają na miejsce, okazuje się, że John zmarł. W trakcie ceremonii pogrzebowej pojawia się nowy członek rodziny - córka Johna. Pawlak doznaje podwójnego szoku - nie dość, że Shirley jest dzieckiem nieślubnym, na dodatek jest Mulatką. Po pogrzebie bohaterowie rozpoczynają poznanie Chicago.

USA) 0.50 Fala zbrodni - Chwasty (film pol.) 1.50 Playboy Special 2.50 Love TV 3.50 BoomBox (pr. muz.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Zbójnicy (s.) 9.25 Wiat rekordów Guinnessa 9.50 Gdzie pieniądze pomagają 10.00 Wiadomości 10.05 Madame de... (film fr.) 11.35 Czarne owce (pr. publ.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Cwiczmy z TVC 13.35 Mieszkać - to sztuka (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Kamera w podróży 14.35 Zytro (mag.) 14.50 Jak się żyje kucharzom (dok.) 15.05 Czarodziejskie Bejrut: Blanka Matragi (dok.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Poradnik zdrowotny 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Z jakubem na ryby (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Dzikie kraje (s.) 21.00 Wszystkie party (mag.) 21.40 Ally McBeal (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 22.55 Prognoza pogody, sport 23.05 Losowanie Sportki i Szansy 23.10 Biały jak śnieg (film szwedz.) 0.25 Losowanie Szczęśliwej 10.03 Ten nasz czeski charakter 1.00 Simpsonowie 1.25 AZ-kwiz 1.50 Oczarowanie 2.45 Allo! Allo! (s.).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Kim jest... Antonin Tużepaski 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Mistrzowie cukierniczej filmu animowanego 13.05 Allo! Allo! (s.) 13.55 Hobby magazyn J. Bobelowej 14.20 Blok publicystyki ekologicznej 15.00 Poprask 15.30 Europa dziś (mag.) 16.00 Przymot 16.25 Japońskie rzeki (s. dok.) 16.35 Siedem cudów technicznej cywilizacji (s. dok.) 17.30 Kosmopolis (mag.) 18.00 Notes (mag. muz.) 18.40 Świat książek (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Blok programów sportowych 20.00 Europejski film: Amen. (film dok.) 22.05 Festiwalowe minuty MFT Złota Praga 2006 22.15 Klub dokumentalny: Troja 23.30 Dziedzictwo Schmidlerów (dok.) 23.55 Przechylenie za policjanta (dok.) 0.55 Blues Alive 1.40 Boikownicy 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Profesor (film fr.) 11.15 To morderstwo, napisała (s.) 12.20 Bez śladu (s.) 13.00 Hotel Hansson (s.) 13.50 Terra Nostra (s.) 14.50 Smallville (s.) 15.40 Wspólnicy (s.) 16.10 Gliniarz i prokurator (s.) 16.55 Właśnie teraz 17.05 Julie Lescaut (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Ptasie gębie (film fr.-szwedz.) 21.55 Na własne oczy (pr. publ.) 22.45 Nowa postać zomiana (mag.) 23.25 Hard Boiled (film Hong Kong) 1.40 Martwa sefa (s.) 2.20 Na własne oczy.

■ PRIMA

6.15 Roseanne (s.) 6.50 Taz-mania (s. anim.) 7.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.20 Niepokromiona Lucia (s.) 9.20 Dzika kotka (s.) 10.20 Prima jazda 11.10 Szczury wodne (s.) 12.10 E/R (s.) 13.10 Rewir Wolfa (s.) 14.15 Hunter (s.) 15.20 M.A.S.H. (s.) 16.20 Big Ben (s.) 18.30 „VyVoleni” 18.45 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Extra (mag.) 19.45 „VyVoleni” 19.55 Niania wkracza do akcji (reality show) 20.50 „VyVoleni” 21.15 I stanie się koniec (film USA) 22.15 „VyVoleni” 1.00 t-music 2.00 Szybka wygrana 3.15 Świat 2006.

Tak bardzo chciałeś żyć i pracować
Dnia 4. 5. 2006 obchodziliby swoje 65. urodziny a 25. 10. 2006 minie 3. bolesna rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. EDUARDA DYRBUSIA
z Trzyczni I

O chwilę wspomnień i modlitwę proszą siostra Józefa z rodziny córki Danusi i syna Bohdana i Jego syn Eduardo Dyrdu Villoch z Kuby - Hawana. GL-197

W dniu 3 maja 2006 mija druga rocznica śmierci naszego Drogiego Ojca, Brata, Teścia, Dziadka i Pradziadka

śp. KAROLA KWICZALI
z Orłowej

Zas 13 maja 2006 przypominamy sobie piątą rocznicę zgonu jego Żony i naszej Drogiej Mamy, Teściowej, Babcici i Prababci

śp. MARIU KWICZALA
z domu Cimała

O chwilę zadumy prosi córka Janina z rodziną. GL-201

Kronika Rodzinna

W głębokim bólu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich przyjaciół i znajomych, że dnia 29 kwietnia 2006 zmarł po krótkiej chorobie w wieku 83 lat nasz Kochany Ojciec, Teść, Brat, Dziadek, Szwagier i Wujek

pan KAROL HRACKI
zamieszkały w Olbrachcicach

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 4 maja 2006 o godz. 15.30 w sali obrzędów pogrzebowych w Olbrachcicach.
W smutku pogrążona rodzina. GL-204

czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30

POLSKIE AUDY-CJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.00, nie: 18.30

PZKO im. A. Wawrosza w Trzyczni u na Tarasie.

SUCHA GÓRNA - MK PZKO urządza wycieczkę krajoznawczą - Náměšť na Hané, Šternberk i N. Jičín w dniu 10. 6. Zgłoszenia z opłatą 100 Kč osobicie przyjmuje Alfred Lotter, tel. 737.977.935.

PLOMIENIE NISZCZY FAUNĘ I FLORE

Niebezpieczne wypalanie

REGION (wak) - Rozpoczyna się sezon wypalania traw. Na łąkach, nieużytkach, w przydrożnych rowach i na miedzach pojawiają się niszczące plomienie. Jest to zjawisko niebezpieczne zarówno dla środowiska naturalnego, jak i ludzi i niektórych obiektów budowlanych.

Wypalanie traw przynosi straty w środowisku przyrodniczym. Wysoka temperatura powstająca podczas wypalania powoduje bowiem nadmierne nagrzewanie się górnych warstw gleby, z czym wiąże się dezaktywacja biologiczna. Giną liczne drobnoustroje glebowe, wiele zwierząt i legi, żaby, ślimaki, a także mieszkańcy podziemnych nor: krety, nornice oraz inne zwierzęta.

Chociaż po zimie gleba jest jeszcze wciąż wilgotna, to wyschnięte trawy w połączeniu ze zmiennymi wiatrami powodują, że ogień dociera nieraz, wbrew intencjom podpalaczy, do zabudowań gospodarskich i obszarów leśnych oraz do terenów o szczególnie cennych walorach przyrodniczych. Wszystko to prowadzi do wielu strat materialnych, a także tragedii osobistych.

W roku ubiegłym na terenie kraju w 398 dużych pożarach zginęły trzy

Miasto pomoże parafii

JABLONKÓW (kor) - W ratuszu doszło do podpisania umowy między władzami miasta a miejscową parafią kościoła rzymskokatolickiego pw. Bożego Ciała: Miasto wspomóc będzie dotacją w wysokości 100 tys. Kč. Ksiądz proboszcz **Janusz Kiwak** wykorzystuje te środki na remont kościoła parafialnego. W tym roku m.in. naprawione zostaną organy i zrekonstruuje się aparaturę akustyczną oraz instalację elektryczną.

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Makbet (3, godz. 10.00).

SCENA CZESKA - HAWIERZÓW: Hababura (2, godz. 19.00, grupa C).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Porządek muszkieterów (2, 3, godz. 17.45); Nagi instykt (2, 3, godz. 20.00); Reflex: „Raffiaci” (2, 3, godz. 20.00); Erasmus (2, 3, godz. 17.00); TRZYNIEC - Kosmos: Tygrys i śmieć (2, 3, godz. 17.30, 20.00); Najpiękniejsze lato (3, godz. 20.00); HAWIERZÓW - Centrum: Bambi 2 (2, 3, godz. 15.30); Z ust do ust (2, 3, godz. 20.00); Wyznania Gejszy (2, 3, godz. 17.30); CIESZYN - Piast: Straszny film 4 (2, 3, godz. 17.30, 19.15); Piłkarska Przygoda w przyszłości (2, 3, godz. 16.00); Tajemnica Brokeback Mountain (2, 3, godz. 21.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI TVC 1.

Co w terenie

BYSTRZYCA - Klub Seniora zaprasza członków i sympatyków na majowe spotkanie k. 5. o godz. 18.00 do Domu PZKO.

BOGUMIN - zarząd Koła PZKO oraz Klub Kobiet zapraszają na spotkanie z okazji Dnia Matki do Domu PZKO, dnia 2. 5. o godz. 15.00.

WĘDRYŃIA - Klub Seniora zaprasza na spotkanie k. 5. o godz. 15.00 do Czyteln. O godz. 16.00 spotkanie z Józefem Szymczkiem.

LESZNA DOLNA - MK PZKO zaprasza k. 6. 5. o godz. 8.30 do wzięcia udziału w tradycyjnym położeniu kwiatów pod pomnikiem ofiar faszyzmu koło budynku byłej szkoły w Lesznej Dolnej z okazji 61. rocznicy zakończenia II wojny światowej. Po uroczystości odbędzie się koło Domu PZKO kolejne mistrzostwa Koła w strzelaniu z wiatrówki dla dorosłych.

TRZYNIEC OSIEDLE - MK PZKO serdecznie zaprasza na spektakl TL Bajka „Wywidąb i Waligóra” w czwartek 4. 5. o godz. 16.30 do Domu

Koncerty

STONAWA - zaprasza na koncert organowy 5. 5. o godz. 18.00 do kościoła pw. Św. Marii Magdaleny. Wystąpi Federica Ianella - organy (Włochy).

Wystawy

GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO, Biała Galeria: do 28. 5. wystawa Jana Kavana - „Grafika”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

▲ PARK ARCHEOLOGICZNY, Kocobędz Podobora: W dni robocze termin odwiedzin trzeba uzgodnić z pracownikami muzeum pod nr. tel. 558 711 866 lub e-mail: program@muzeumtcz.cz, w weekendy można przyjechać bezpośrednio. Otwarte do 31. 10, wt-nie: 9-16.

Powstanie nowa dzielnica

OSTRAWA (mro) - Mieszkańcy Ostrawy już od 2 maja w holu wejściowym Nowego Ratusza będą mogli obejrzeć projekty zaproponowane przez deweloperów na rozbudowę dzielnicy Karolina. Konkurs na deweloperów został ogłoszony przez ojców miasta w grudniu ub. roku.

Już 4 maja dojdzie do zamknięcia

spotkania zainteresowanych stron, na którym deweloperzy zaprezentują swoje rozwiązania urbanistyczne. Następnie dnia projekty zostaną przedstawione mediom. O zwycięskich projektach i kolejności, w której deweloperzy zostaną wezwani do nabycia gruntów na Karolinie w celu ich zabudowy, zdecydować samorząd miasta 28 czerwca.

Za Austryje było inaczej...

Ni ma to ani tak downo, co zech zěl - Naturalnie... I podala mi cene. A na poczcie, czyli jak mówila prastarka „Postami”, pozalatiwac pore spraw. Potrzebowal zech tez postac jedyn list do Polski, ale wartko, tak aby, jeśli to je mozne, na drugi dzien byl na miejscu. Na poczcie w Czeskim Cieszynie, po tym, co zech se odstol niemalim fronte i dostol ku okynku, zech sie spytol tej frelki, co tam siedziala, kiedla by tez kostowalo, jak bych tyn list chciol postac polecynom i eszcze mozliwle wartko. Zwolyla i prawi: - To by stalo 230 korun.

- Co, proszmy? Dvsetitricet korun... - Stanylech wrty, oczy mi wy-lazyly jak Hurwinkowi, i rozmyslolech o tym, po co to mom posylac, jak wartosc tego listu je isto tak 250 korun, a tztw. pocztowe by kostowalo 230. Mog bych se na to... - pomyslol zech se w duchu. Wroclil dziezleze papiry, kiere by ku tymu trzeba bylo eszcze wypelnic, podziynkowol, powiediwl, ze se to eszcze rozmyslym i szmarwol do Polski. Z Czeskigo Cieszyna na rynek ku poczcie ni ma tak daleko. Za 15 minut to idzie zonsc. Jak zech pomyslol, tak zech zrobit.

Do 15 minut zech byl na rynku na poczcie w Cieszynie i wypelniol potwierdzyni o wyslyce. Czas mnie gonil, ale bylo pieknie, takze dobrze bylo zrobit se tyn spacyr. Na poczcie w Cieszynie zech sie spytol mlodej freliczki, czy by to szlo postac eszcze jako „priorytet”, a ona:

Firma VERTEX CZ, s.r.o.
przyjmie na pozycje
**ASYSTENTKI
BIURA HANDLOWEGO**
do biura w Ostrawie

Wymagania:

- wykształcenie min. średnie
- znajomość obsługi PC
- komunikatywność
- dyspozycyjność

Oferty proszę kierować mailem
info@vertexc.cz

W BYSTRZYCY ŚWIĘTOWANO URODZINY WILHELMA PRZECZKA

Benefis »synka z kolonije«

BYSTRZYCA (kor) - Chrześc płyty CD „Litania spalonych słów” z wierszami bohatera wieczoru były punktem kulminacyjnym benefisu **Wilhelma Przeczka**, który jego przyjaciele przygotowali w bystrzyckim Domu PZKO z okazji 70. urodzin poety, które przypadają 7 kwietnia.

W Przeczek z zawodu był nauczycielem. Na benefis do Bystrzycy zjechali wiec jego byli uczniowie i przyjaciele-pedagodzy z całego Zaolzia. Nie zabraklo również na spotkaniu, które otworzył prezes bystrzyckiego MK PZKO, **Aleksander Wicherek**, przyjaciół po piórze zarówno znad Ol-

zy, jak i z Polski, zwłaszcza z Oddziału Opolskiego Związku Pisarzy Polskich (m.in. **Tadeusz Soroczyński, Wiesław Malicki**), i Ostrawy (**Karel Vůjtek**, z którym nb. Przeczek przygotowuje wspólny tomik poezji).

W Przeczek wprawdzie mieszka w Bystrzycy i jest związany z „góraliją”, urodził się jednak w górniczej Karwinie. Sąd pierwszymi „gratulantami” byli członkowie karwińskiego zespołu „Dziolchy i syny z kolonije”. Zabrzmiały pieśni góralskie, wiersz Jubilata „Etuuda karwińska” i piosenki górnicze dla „synka z kolonije”. - *Dzięki wam za te pieśni, które przy-*

pomnialy mi lata mojego dzieciństwa. To bylo dla mnie ogromne i bardzo wzruszajace przezycie - podziękował młodym karwiniakom Przeczek.

Dwa wiersze Jubilata - „Haraburdzi z haldy” i „Czepiamy się ziemi pazurami” - przeczytał dyrektor Teatru Cieszyńskiego i długoletni przyjaciel Przeczka (m.in. z jablonkowskiej Kawiareni „Pod Pegazem” czy dawnego Teatryku ZG), **Karol Suszka**. O twórczości bohatera wieczoru mówił **Kazimierz Kaszper**.

Chrztu wspomnianie płyty z wierszami Przeczka (czytają je K. Suszka i **Marie Štípková**, opr. muz. **Bronisław Libera**) i komentarzem K. Kaszpera, którą wydał Kongres Polaków przy wsparciu finansowym Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie, dokonali szpanemem członek Rady Kongresu, **Marek Słowiaczek**, główny organizator benefisu, **Stanisław Gawlik** oraz K. Suszka.

Później już ustawił się przy stole Jubilata szereg przyjaciół z życzeniami, wierszami z dedykacją i kwiatami. I nie tylko, bo np. **Władysław Kristen** w mundurze górniczym przypominał, że w swoim czasie podczas spotkania pt. „Ballada o starej Karwinie” Przeczek był pasowany na honorowego górnika. Kristen wręczył zatem Jubilatowi górniczą... „swacynkę” - naczynie z kawą zbożową, „meltą” i chleb ze smalcem.

Wieczór zakończył krótki koncert zespołu „Dziolchy i syny z kolonije”.

Plęty z wierszami Wilhelma Przeczka (pierwszy z prawej) ohrzcili w Bystrzycy (od lewej): Karol Suszka, Marek Słowiaczek i Stanisław Gawlik.

WTOREK 2 MAJA

6.55 Z orlem w koronie - Na obcej ziemi (s. dok.) 8.00 Wiadomości 8.15 10 minut tylko dla siebie 8.25 Talent za talent z Grażyną Wolszczak 8.50 Program rozrywkowy 9.40 Zaproszenie 10.00 Pan ma w sobie kom - Aleksander Patkowski (rep.) 10.40 Program rozrywkowy 11.45 Muzyka klasyczna - 12.05 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Wiadomości 13.25 Pogrzeb w ogniu (s.) 14.25 Szalona na Szorkiej - XV Festiwal Kultury Żydowskiej 15.30 Muzyka klasyczna - 16.20 Reportaż 17.00 Telexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Program rozrywkowy 18.05 Z orlem w koronie - Na obcej ziemi (s. ok.) 19.00 Wiadomości 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Program rozrywkowy 21.45 Klan (s.) 22.10 Plebania (s.) 22.35 Kochaj mnie (s.) 22.50 Film o 40 Pan ma w sobie kom - Aleksander Patkowski (rep.) 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.20 Program rozrywkowy 2.55 Klan (s.) 3.20 Plebania (s.) 3.45 Wiadomości 4.05 Program rozrywkowy 5.35 Reportaż 6.40 Kochaj mnie (s.).

ŚRODA 3 MAJA

7.00 Z orlem w koronie - Przeciw zniewoleniu (s. dok.) 7.55 Wiadomości 8.15 10 minut tylko dla siebie 8.25 Z dziesięciu estrady - Leśna przygodka 8.50 Wierze, wątpię, szukam 9.20 Kochaj mnie (s.) 9.35 Muzyka klasyczna 10.20 Benefis - M jak miłość (s.) 11.15 Program rozrywkowy 11.50 Transmisja 13.05 Wiadomości 13.15 Klan (s.) 13.40 Plebania (s.) 14.05 Program rozrywkowy 15.40 Spór o Konstytucję 3 Maja (rep.) 16.05 Muzyka klasyczna 16.20 Reportaż 17.00 Telexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Od przedszkola do Opola 17.50 Wierze, wątpię, szukam 18.20 Z orlem w koronie - Przeciw zniewoleniu (s. dok.) 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 19.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Wideoteka dorosłego człowieka 21.25 Egzamin z życia (s.) 22.15 U pana Boga za piecem (film pol.) 23.55 Benefis - M jak miłość (s.) 0.50 Spór o Konstytucję 3 Maja (rep.) 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Reportaż 3.30 Egzamin z życia (s.) 4.20 U pana Boga za piecem (film pol.).

CZWARTEK 4 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Program publicystyczny 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 Zygzyk - Waga 9.05 Kwadrans na kawę 9.25 Anna Dymna - spotkajmy się 9.50 Łączy nas Polska (felieton) 10.05 Książki z górnej półki 10.20 Zacznie gwiazd - Krzysztof Krawczyk 10.45 Program publicystyczny 11.10 Unijny traktat (rep.) 11.25 Skarbiec (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Zaproszenie wirtuoz (rep.) 13.35 Egzamin z życia (s.) 14.20 Spór o Konstytucję 3 Maja (rep.) 14.50 Program rozrywkowy 15.15 Smak Europy 15.30 Dłz Narod - Oblegorek Henryka Sienkiewicza (rep.) 16.10 Zygzyk - Waga 16.35 Kwadrans na kawę 17.00 Telexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Reakcja 17.45 Raj (mag.) 18.15 Anna Dymna - spotkajmy się 18.45 Skarbiec (mag.) 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda dla kierowców 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Senat dla Polonii (rep.) 21.20 Teatr TV - Na przełęcz 22.10 Wokół wielkiej sceny 22.45 Dłz Narod - Oblegorek Henryka Sienkiewicza (rep.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Form 1.00 Reportaż 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Senat dla Polonii (rep.) 3.05 Teatr TV - Na przełęcz 3.55 Wokół wielkiej sceny 4.30 Dłz Narod - Oblegorek Henryka Sienkiewicza (rep.) 5.00 Skarbiec (mag.) 5.30 Anna Dymna - spotkajmy się.

PIĄTEK 5 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 7.30 Wiadomości - skróty 7.35 Był taki dzień (felieton) 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 Domisie 9.05 Ranczo pod Zieloną Siodemką (s.) 9.35 Poznań. Historie osobliwe 9.50 Raj (mag.) 10.15 Reportaż 10.35 Ojczyzna polszczyzna 10.50 Regionalia (mag.) 11.15 Duzo dzieci (talk-show) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Senat dla Polonii (rep.) 13.20 Hity satelity 13.35 Teatr TV - Na przełęcz 14.25 Na drogach i bezdrożach Afryki - Duch Sienkiewicza (film dok.) 14.55 Form 15.40 Domisie 16.05 Ranczo pod Zieloną Siodemką (s.) 16.35 Spotkania z profesorem Zinem 17.00 Telexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Co tu jest grane? 17.45 Zdarzyło się - Czy to jest kościół polski?

(rep.) 18.10 Święta wojna (s.) 18.35 Regionalia (mag.) 19.00 Wiadomości 19.15 Bolek i Lolek wśród górników (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Mówi się... 21.20 Hity satelity 21.35 Na dobre i na złe (s.) 22.30 Duzo dzieci (talk-show) 23.15 Porozmawiajmy 0.00 Dzisiaj, jutro, zawsze - Hanka Bielicka 0.55 To nie jest koniec świata (s. dok.) 1.15 Bolek i Lolek wśród górników (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.45 Wiadomości 3.00 Mówi się... 3.20 Hity satelity 3.35 Na dobre i na złe (s.) 4.25 Duzo dzieci (talk-show) 5.05 Święta wojna (s.) 5.30 Zdarzyło się - Czy to jest kościół polski? (rep.) 5.50 Książki z górnej półki - prezentacja.

SOBOTA 6 MAJA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa Panoram 8.35 Molly (s.) 9.05 Mówi się... 9.25 Wiadomości 9.40 Porozmawiajmy 10.30 Klan (s.) 11.45 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Wielkopolski Smak 12.10 Wideoteka dorosłego człowieka 12.40 Salon kresowy - Przez wileńskie okulary (rep.) 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe (s.) 13.55 Od przedszkola do Opola 14.30 Made in Poland (teleturniej) 15.05 Wielka Gra (teleturniej) 16.00 Z daleka, a z bliska 17.00 Telexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Tam gdzie jesteście - Znaczone Śladami Polaków - Peru (film dok.) 18.00 Pamiętaj o mnie 18.25 M jak miłość (s.) 19.15 Przygodka kilka wróbla Cwirka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda na jutro (film pol.) 21.45 Maryla Rodowicz i jej gitarzyści (koncert) 22.40 Tele PRLe 23.35 Z daleka, a z bliska 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Przygodka kilka wróbla Cwirka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.00 Pogoda na jutro (film pol.) 3.40 Wideoteka dorosłego człowieka 4.05 Labirynt kultury - Mistrz i Malgorzata 4.25 Tam gdzie jesteśmy - Znaczone Śladami Polaków - Peru (film dok.) 5.05 Tele PRLe.

NIEDZIELA 7 MAJA

6.00 Maryla Rodowicz i jej gitarzyści 7.15 Z daleka, a z bliska 8.10 M jak miłość (s.) 8.55 Słowo na niedzielę 9.00 Ziarno (mag.) 9.25 Dwa światy (s.) 9.50 Książki z górnej półki 10.00 Złotopolscy (s.) 10.50 Białorus, Białorus! (rep.) 11.15 Rok Mozartowski - Koncert w krakowskich Świątyniach 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Regina Coeli 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Transmisja Mszy Świętej z kościoła O.O. Paulinów na Skalce w Krakowie 14.05 Czerdziestolatek (s.) 15.05 Zaproszenie 15.30 Program publicystyczny 16.00 Biografie (dokument) 17.00 Telexpress 17.15 Sportowy Express 17.35 Mój pierwszy raz (s.) 18.25 M jak miłość (s.) 19.15 Paczka znan Kangurkowego Potoku (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Oficer (s.) 21.05 Herbata u Tadzka 21.50 Program rozrywkowy 22.45 Linia Specjalna 23.35 Regionalia (mag.) 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Paczka znan Kangurkowego Potoku (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.00 Oficer (s.) 2.55 Zaproszenie 3.15 Czerdziestolatek (s.) 4.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Wielkopolski Smak 4.40 Salon kresowy - Przez wileńskie okulary (mag.) 5.00 Biografie (dokument).

PONIEDZIAŁEK 8 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 Jedynecka 9.05 Program dla dzieci 9.05 Filmowa Encyklopedia Łodzi i okolic - Pałac Augusta Haertiga (rep.) 9.20 My Wy Oni (mag.) 9.50 Zdarzyło się - 15 lat minęło. Wspomnienia z Libanie (rep.) 10.10 Mój pierwszy raz 11.00 Biografie - Impuls amerykański. Rzecz o Henryku Sienkiewiczu (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Tam gdzie jesteśmy - Znaczone Śladami Polaków - Peru (rep.) 13.35 M jak miłość (s.) 14.20 Herbata u Tadzka 15.10 Salon kresowy - Przez wileńskie okulary (rep.) 15.25 Linia Specjalna 16.10 Jedynecka 16.35 Filmowa Encyklopedia Łodzi i okolic - Pałac Augusta Haertiga (rep.) 17.00 Telexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Wielkopolski Smak 17.45 My Wy Oni (mag.) 18.15 Reportaż 18.35 Świadkowie nieznanych historii 19.05 Kościół i świat 19.15 Dziwny świat kota Filemona (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Sportowy tydzień 21.35 Boża podszewka (s.) 22.35 Ostatnie dni wojny (film dok.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Wielka Gra (teleturniej) 1.15 Dziwny świat kota Filemona (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Sportowy tydzień 3.25 Boża podszewka (s.) 4.25 Ostatnie dni wojny (film dok.) 5.10 Ojczyzna polszczyzna 5.25 Świadkowie nieznanych historii.

Wydarzenia Sportowe

POKAZÓWKA NA BAZALACH • ZWYCIĘSTWO TRZYŃCA • CZ. CIESZYŃ OBRONIŁ 3. LOKATĘ

Udany weekend naszych drużyn

I GAMBRINUS LIGA

● OSTRAWA - PILZNO 6:0 (2:0). Bramki: 23. i 62. Lukeš, 45. Střihavka, 49. Žůrek, 68. Varadi, 70. Hoffmann. Sędziował Racek W. 3013. Bank nie przegrał już w dziewiątym meczu z rzędu, ale chyba nikt nie spodziewał się tak łatwej i wysokiej wygranej z zespołem, walczącym o utrzymanie pierwszoligowej przynależności. OSTRAWA: Raška - Hoffmann, Klimpf, Besta, Čoupek - Varadi (58. Tomášák), Bystron, Lukeš (67. Slončík), Rajtoral - Žůrek, Střihavka (74. Magera).

Lokaty: 1. Liberec 58, 6. Ostrava 36 pkt. Na dwie kolejki przed końcem sezonu z mistrzowskiego tytułu mogą się cieszyć piłkarze Liberca. (jfb)

MSLF

● FUTBOL TRZYŃCIE - SK LIPOWA 2:0 (1:0). Bramki: 54. Kořinek, 82. Szmek. Sędziował Šalata W. 310. Piłka częściowo toczyła się na połowie gości, którzy bramce Bruka zagrozili tuż przed zejściem do szatni. Bramkarz miał szczęście, że Hrdličovci futbolówkę tylko luźniutko musnął. Gospodarzom nadarzyła się dwie okazje, ale po akcji Macečka fatalnie z 8 m spudłował Kořinek. Dobra okazję zmarnował też Cepelák. Trzyńciance nie rezygnowali, po przerwie dalej szturmowali bramkę Lipowców. W 54. minucie ruchliwy Kofinec krosowym podaniem obsłużył Gońcika, który pokonał już Uvízla - 1:0. Goście ruszyli do ataku, ale wskórali niewiele. Bruk wypiątkował wolnym strzałem Krála i to było wszystko. Trzyniec w ataku też nie zachwycał. W 73. minucie Szmek nie wykorzystał indywidualnego rajdu, po podaniu Miki z pola bramkowego wycełował za wysoko Maceček. W 82. minucie Malif po rajdzie prawą stroną dograł do Szmeka, który przypieczętował zwycięstwo gospodarzy. Jego kolejny gol z 86. minuty nie został uznany. W końcówce meczu Miko strzelił obok, zaś Maceček nie wykorzystał sytuacji sam na sam z bramkarzem. TRZYŃCIE: Bruk - Lachowicz, Pindor, Hupka, Martinčík - Kořinek (65. Miko), Cieslar (75. Vyskočil), Cepelák, Malif - Maceček, Szmek.

Lokaty: 1. Jakubczowice 51, 5. Trzyniec 35 pkt. (man)

DWYJAZE

● SK KONICE - FC IRP CZ. CIESZYŃ 0:3 (0:3). Bramki: 51. Myšínský, 64. Fizek, 75. Martinek. Sędziował Bednář. W. 100. Piłkarze IRP zaliczyli bardzo dobry mecz i obronili trzecią lokatę w

tabeli. W pierwszej połowie bramkarz gospodarzy brawurowo sparował strzał Hrazdlika. Ten sam zawodnik w drugiej części gry spudłował w stuprocentowej okazji. Nie miało to większego znaczenia, bo goście w tej chwili dysponowali już dwubramkową zaliczką. W 51. min. Myšínský po podaniu Martinčeka kiwnął bramkarza i umieścił piłkę w siatce. Drugiego gola po kornrze Hrazdlika zdobył Fizek, popisując się krosowym strzałem. W 75. min. na 3:0 trafił Martinek, zakładając bramkarzowi „piłkarską siatkę”. CZ. CIESZYŃ: Šulík - Fizek, Kocur, Grygar, Večeř - Rokyta (80. Pšzczołka), Martinček, Hrazdliček, Groš (70. Martinek) - Myšínský, Ganczarczyk. (man)

● DZIECMOROWICE - W. KARLOWICE 4:2 (1:1). Bramki: 40. Ligocký, 48. Puncchořá, 54. Škoda, 73. Př. Zbončák - 35. Ondřejka, 51. Planka. Sędziował Boček W. 150. Eliterycy wspanie nie obniżają lotów, tym razem uporali się z Wielkimi Karłowicami. Prace ratunkowe w Dziecmorowicach zmierną najwyraźniej w dobrym kierunku. Zespół pod wodzą trenera Netolički gra ofensywnie, ale widać też znaczną poprawę w grze obrońców. Najważniejsze minuty: 28. Šrámek (D) z kilku kroków nie daje rady Sedlářkowi, bramkarz gości refleksyjnie wybija jego główkę; 34. kolejny pechowy moment dla Dziecmorowic - Šrámek nie wykorzystuje „jedenastki”; 35. Ondřejka z rzutu wolnego - 0:1; 40. Ligocký z podania Matusiška - 1:1; 42. Z. Kadlčák oko w oko z Sedlářkiem nie daje rady; 48. F. Kadlčák podaje do Puncchořá - 2:1; 51. z kontry goście zasługują Planki wyrównują na 2:2; 54. rzut rożny egzekwuje Šrámek, a głową strzelą na 3:2 Škoda; 73. Př. Zbončák po zamieszaniu podbramkowym ustala wyniki dnia - 4:2. DZIECMOROWICE: Jaček - F. Kadlčák, Vančo, Škoda, Pflégr - Ligocký, Matusiška, Špička, Z. Kadlčák (55. Př. Zbončák) - Puncchořá (90. Lóder), Šrámek.

● HORKA - ORŁOWA 2:1 (0:1). Bramki: 50. Holý, 69. samob. Drozd - 45. Koppel. Sędziował Vala. Widzów 100. Orłowianie w meczu z ratującą się przed spadkiem Horką znów nie wystrzegali się błędów w obronie, które zaważyły na losach meczu. - Rywal wykorzystał dwa duże kisy naszej obrony, wciąż powtarza się ta sama bajka - powiedział „GL” trener Orłowej Dušan Kohút. Slavia po akcji

Majera i dobitce Kopała prowadziła 1:0, ale Horka zademonstrowała w ataku dużo większą efektywność. Na 1:1 wyrównał po błędzie Štáski Holý, drugiego gola strzelił sobie orłowianie sami. Drozd włożył nogę do strzału Hologo, myląc bramkarza Szarowskiego. ORŁOWA: Szarowski - Větrorek, Štáška, Drozd, Hübner - Herák, Sochora, Majer, Široký (77. Kronák) - Koppel, Třos (73. Zavadský).

● FRENZSZTAT - KARWINA 1:2 (0:0). Bramki: 80. Černák - 65. Harabiš samob., 87. Šuster W. 120. W jednostronnym widowisku gospodarze niewiele mieli do powiedzenia, ale ze sporadycznej akcji udało im się w końcówce zdramatyzować spotkanie. Karwinia dyktowała warunki na placu gry i po samobójcu Harabiš (po centrze Hojdzasa) goście prowadzili 1:0. Kolejnych szans nie wykorzystali jednak Sourada, Strnad, a Pristěbli znów tylko trafił w słupek. Grom w obzwo goście powoli w 80. minucie niepinolynowy Čerňák głową pokonał Toraca, wyrównując niespodziewanie na 1:1. Losy meczu wziął w swoje ręce zmiennik Šuster, który po ładnej akcji z pierwszej piłki zapewnił Karwinie trzy punkty. KARWINA: Torác - Reichl, Gill, Mašlej, Alman - Strnad (70. Lukan), Ditrřek, Hojdzys, Pristěbl - Sourada (85. Bláha), Urban (80. Šuster).

Z powodu złego stanu boiska nie odbył się mecz FK Nove Sady - Banik Olbrachcice, terminu zastępczo jeszcze nie ugodzono.

Lokaty: 1. Fulnek 55, 2. Frydek-Mistek 45, 3. Cz. Cieszyń 38, 4. Karwinia 35, 5. Orłowa 25, 11. Dziecmorowice 24, 12. Olbrachcice 23 pkt. JUTRO: Dziecmorowice - Frensztat, B. Olbrachcice - Zabrzeż, Miasto Olbrachcice - Cz. Cieszyń, Konice - Orłowa, FK Nove Sady - Karwinia (17.00).

JANUSZ BITTMAR

Sport polski

■ HOKEJSKI POZOSTAJA W I. DWIZJI. Polscy hokeiści nie awansowali do elity. W decydującym o awansie meczu biało-czerwoni przegrali z Austrią 3:5 w mistrzostwach świata Dwizji I w Tallinie. Polacy musieli pokonać Austriaków, żeby awansować do elity światowego hokeja. Rywalom wystarczył remis. Celu nie udało się zrealizować. O końcowym wyniku zadecydowała pierwsza trzecia, przegrana przez Polaków 1:3. Bramki: Biagiński (9. - gol w osłabieniu), Gonet (23.), Piekarski (58. - gol w przewadze), Koch (2.), Rebek (8.), Lukcs (8. - gol w przewadze), Wesler (55.), Koch (60. - gol do pustej bramki). Pełniący Radziszewski (od 9. min. Wawrzynowicz) - Piekarski, Borzęcki, Czerwinski, Garbocz, Koluš - Duleba, Gonet, Sarnik, Słaboń, Leszek Laszowski, Śmiełowski, Klys, Biagiński, Róziński, Zbigniew Podlipni - Sokół, Bartłomiej Piotrowski, Mikołaj Piotrowski, Wozniak, Łopuski. (jfb)

Wędrzyński Rajd Turystyczny

Do piąstych i rowerzystów skierowany jest 25. „Wędrzyński Rajd Turystyczny”, zaplanowany na najbliższą sobotę 6 maja. Impreza odbędzie się pod patronatem Urzędu Gminnego w Wędrzynie i miejscowych organizacji (w tym PZKO), start i meta przy domu PZKO „Czytelnia”. Dla

zawodników przygotowano trasy (na szczyty Wróżna, Ostry, Mała i Wielka Czantoria) o różnym stopniu trudności. Prezentacja uczestników: od godz. 7.00 do 9.30 dla pieszych; od 8.30 do 9.00 dla kolarzy. Wspólny start kolarzy zaplanowany jest na 9.00. (jfb)

FUTBOL W NIŻSZYCH KLASACH: MOSTY CORAZ BLIŻEJ 6. LIGI • HAWIERZOWY TYLKO ZREMISOWAŁ

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

● BOGUMIN - MOSTY K. JABLONKOWA 4:1 (1:0). Bramki: 36. i 77. D. Štverka, 52. Sittek, 79. Košina - 68. Bula. Sędziował Zalík W. 70. Tyłko garstka najwerniejszych kibiców przylądła się pokazówce „Fai”, która nie dała szans tonącemu na dzień tabeli Mostom. Najważniejsze minuty: 36. po osi Ciesarik-Sittek-Štverka piłka po raz pierwszy wpadła do siatki Mostów - 1:0; 52. Tomek obsłużył Šitka - 2:0; 68. Bula z granicy pola karnego płaskim strzałem obniżył na 2:1; 77. pozostawiony bez asyzeracji Štverka spokojnie zgasił piłkę w polu karnym, przmyrzył i nie dał szans bramkarzowi Slovákowi - 3:1; 79. kontra gospodarzy, akcję wykończył Košina - 4:1; 85. Šittek w czystej pozycji trafił w słupek. BOGUMIN: Ryl - Fojtík (64. Kračmar), Fluxa, Tvrđý, Prokš - Ciesarik, Košina, Bartek (86. Klíma), Tomek - Sittek, Štverka. MOSTY: Slovák - I. Lysek - V. Lysek (32. Bažant), J. Bažant, D. Nieslaník - Kurečka, Bula, Kufa, Mucha - Kajzar, Běhal.

● KRNOW - L. PIOTROWICE 0:2 (0:0). Bramki: 57. Ogon, 90. Klos. Sędziował Christoph. W. 100. Tempo spotkania od początku dyktowali goście. W 57. minucie po centrze Klosa piłkę przejął Ogon i ostrym strzałem zapewnił gościom prowadzenie - 0:1. Lokomotywa pedziła dalej

dobrych okazji nie spożytkowali w 75. minucie Kumpel (pozycja spalona) i w 80. minucie Klos (zbyt długo trzymał piłkę). W 90. minucie Píkonský dograł do wychodzącego na czystą pozycję Brzóska, ten podcięty został w polu karnym i z „jedenastki” Klos postawił kropkę nad „i”. PIOTROWICE: Poláček - Šlacheta, Wrubel (24. Brzóska), Petras, Sehnal - Klos, Konečný, Ogon (70. Niemiec), Mináček.

Lokaty: 1. Opawa 58, 6. Piotrowice 30, 7. Bogumin 27, 8. Mosty 12 pkt. JUTRO: Petrzkowice - Mosty, Lichonowice - Piotrowice, Bohusławice - Bogumin (17.00).

IA KLASA - GR. B

Skrzeczno - Przybor 4:2, Bystrzyca - Hodslawice 2:0, Sława - Raszkowice 1:2, Pietwałd n. M. - S. Rychwałd 1:0. Dobra - FK Hawierzów 1:1. Lokaty: 1. Hawierzów 41, 2. Czeladna 36, 3. Skrzeczno 28, 6. Stonawa 27, 10. Bystrzyca 12. Rychwałd 12 pkt. Bliziej w czwartek wyprzedzą rze GL.

IB KLASA - GR. C

Żuków G. - Sucha G. 0:3, Datynie D. - Karwinia B 4:1, Wierznówice - Nydek 1:1, Śmilowice - Lutynia 1:0, 2. J. blonków - Orłowa B 4:2, Wędrzyń - Gródek 2:0, Lichonowice 1. Wędrzyń 40, 2. Lutynia D. 40, 3. Sucha G. 34 pkt. (jfb)